

ในอัตราร้อยละ 10 10 20 และ 30 ตามลำดับ การที่ไทยลดภาษีนำเข้าลงมาต่ำกว่า จะทำให้ผู้ประกอบการมีเวลาในการปรับตัวเพื่อรองรับการค้าที่จะดำเนินการอย่างเสรีในปี 2548 มากขึ้น แต่ผู้ประกอบการก็ต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพของสินค้า รวมทั้งต้องศึกษาความต้องการของตลาดในประเทศ เพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดในประเทศไว้ให้ได้ เนื่องจากภาษีนำเข้าที่ลดต่ำลง จะไม่สามารถคุ้มครองสินค้าในประเทศได้เหมือนในอดีต

2 ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป จะไม่มีการจำกัดปริมาณโควตานำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอีกต่อไป ส่วนเรื่องของภาษีนำเข้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละประเทศแต่จะต้องไม่สูงกว่าอัตราภาษีที่ผูกพันไว้กับ WTO การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในช่วงนี้จะมีการดำเนินการอย่างเสรี และจะเป็นผลให้การแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำจะไม่ได้รับการจัดสรรปริมาณโควตานำเข้าที่จะมาช่วยในการส่งออกอีกต่อไป ส่วนประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงจะไม่ถูกจำกัดปริมาณการส่งออกโดยโควตา ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยก็ต้องเผชิญภาวะการแข่งขันที่รุนแรงยิ่งขึ้นเช่นกัน ผู้ประกอบการที่มีการปรับตัวเพื่อที่จะทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและเป็นไปตามความต้องการของตลาด จำหน่ายในราคาที่เหมาะสม และส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าได้ทันตามเวลาที่กำหนด จะเป็นผู้ประกอบการที่สามารถอยู่รอดและแข่งขันกับคู่แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ สำหรับโครงสร้างผู้ประกอบการในไทยมีตั้งแต่ผู้ประกอบการขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่และมีการผลิตสินค้าตั้งแต่คุณภาพต่ำจนถึงคุณภาพปานกลางถึงสูง ชัดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มที่ผลิตสินค้าคุณภาพต่ำจะลดลง เนื่องจากไทยเริ่มเสียเปรียบในเรื่องค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น อินโดนีเซีย จีน หรือเวียดนาม ทำให้สินค้าของไทยไม่สามารถแข่งขันในด้านราคากับประเทศคู่แข่ง ถ้าหากผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ไม่ปรับตัวเพื่อลดต้นทุนการผลิตและพัฒนาสินค้าให้มีความแตกต่างจากประเทศคู่แข่งก็ต้องปิดกิจการลง ส่วนผู้ประกอบการในกลุ่มที่ผลิตสินค้าคุณภาพปานกลางขึ้นไปจะต้องแข่งขันกับกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ฮองกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน ไทยยังมีความได้เปรียบประเทศเหล่านี้ในเรื่องของค่าจ้างแรงงาน แต่เสียเปรียบในเรื่องของเทคโนโลยีการผลิตและการออกแบบ ดังนั้นรัฐบาลและผู้ประกอบการต้องเร่งร่วมมือกันแก้ไขจุดด้อยเหล่านี้ภายในระยะเวลา 7-8 ปี ที่เหลือ ก่อนที่การค้าเสรีจะเริ่มขึ้น เพื่อที่จะรักษาส่วนแบ่งในตลาดโลกไว้ให้ได้

ตารางที่ 4.3 ปริมาณและสัดส่วนโควตาส่งทอนำเข้าสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ.2537 และ 2547

กลุ่มประเทศ	2537		2547 กรณีที่มี Additional Growth		2547 กรณีที่ไม่มี Additional Growth	
	ปริมาณ *	สัดส่วน **	ปริมาณ *	สัดส่วน **	ปริมาณ *	สัดส่วน **
ลาตินอเมริกา	407	10	963	12	720	11
เอเชียตะวันออก	2,549	63	4,221	54	3,682	57
ประเทศอุตสาหกรรมใหม่	1,038	26	1,346	17	1,277	20
จีน	629	15	840	11	840	13
อาเซียน	882	22	2,035	26	1,565	24
ไทย	321	8	730	9	564	9
เอเชียใต้	554	14	1,332	17	1,011	19
อื่นๆ	556	14	1,316	17	1,003	16
รวม	4,066		7,832		6,416	

หมายเหตุ : * ปริมาณ 1,000,000 Square Metres Equivalent (SME) , ** สัดส่วน ร้อยละ

ที่มา : International Textiles and Clothing Bureau (ITCB)

ตารางที่ 4.4 ปริมาณและสัดส่วนโควตาเครื่องนุ่งห่มนำเข้าสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ.2537 และ 2547

กลุ่มประเทศ	2537		2547 กรณีที่มี Additional Growth		2547 กรณีที่ไม่มี Additional Growth	
	ปริมาณ *	สัดส่วน **	ปริมาณ *	สัดส่วน **	ปริมาณ *	สัดส่วน **
ลาตินอเมริกา	126	2	277	3	212	3
เอเชียตะวันออก	4,278	79	6,372	70	5,665	73
ประเทศอุตสาหกรรมใหม่	2,254	42	2,517	28	2,439	32
จีน	727	13	1,024	11	1,024	13
อาเซียน	1,209	22	2,604	29	2,042	26
ไทย	209	4	466	5	362	5
เอเชียใต้	739	14	1,798	20	1,359	18
อื่นๆ	279	5	633	7	485	6
รวม	5,423		9,080		7,721	

หมายเหตุ : * ปริมาณ 1,000,000 Square Metres Equivalent (SME) , ** สัดส่วน ร้อยละ

ที่มา : International Textiles and Clothing Bureau (ITCB)

นอกจากมาตรการการค้าภายใต้กฎเกณฑ์ของ WTO แล้ว ยังมีมาตรการอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ซึ่งสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยส่วนใหญ่จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรแล้ว ในที่นี้จะกล่าวถึงอีกมาตรการหนึ่ง ซึ่งจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ก็คือ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule Of Origin)

จากการที่สหรัฐอเมริกา ได้มีการใช้นโยบายใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate Of Origin) จากประเทศผู้ส่งออกสินค้าสิ่งทอโดยเฉพาะเครื่องนุ่งห่ม โดยกำหนดใช้การประกอบสินค้า (Assembly Rule) เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมาจากแหล่งใดแทนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากการตัด (Cutting Rule) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงระเบียบแหล่งกำเนิดสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มดังกล่าวเป็นผลให้ประเทศฮ่องกง เกาหลีใต้ และไต้หวัน ที่ปัจจุบันมีการย้ายฐานการผลิตเข้าไปในประเทศจีนและเวียดนามที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่ามากและอาศัยโควตาของประเทศเหล่านี้ซึ่งยังใช้ไม่หมดสินค้าที่เกิดจากการผลิตในลักษณะนี้จะถูกเจ้าหน้าที่ของสหรัฐอเมริกาตรวจอย่างละเอียดยิ่งขึ้น ถ้าหากเป็นสินค้าที่ผลิตในฮ่องกง เกาหลี และไต้หวัน แล้วส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา จะทำให้ราคาส่งออกเครื่องนุ่งห่มเหล่านี้สูงขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 20 ซึ่งจะเป็นผลต่อการค้าเครื่องนุ่งห่มของไทย เนื่องจากไทยมีค่าจ้างแรงงานถูกกว่าประเทศฮ่องกง เกาหลี และไต้หวัน ส่งผลให้มีต้นทุนในการผลิตต่ำกว่าและราคาส่งออกต่ำกว่า และถ้าหากปรับปรุงคุณภาพสินค้า ให้เท่าเทียมกับประเทศเหล่านี้ ก็จะทำให้สามารถส่งสินค้าเข้าไปจำหน่ายในสหรัฐอเมริกาแทนที่ผู้ผลิตเหล่านี้ได้

4.3 การรวมกลุ่มการค้าที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

แม้ว่าในหลักการ แกตต์จะเป็นเวทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกและการเปิดตลาดเสรีระหว่างกันก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่า แกตต์ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ทั้งจากการที่ประเทศสมาชิกมีการปฏิบัติตามข้อตกลงสำคัญๆ อย่างไม่เต็มที่ ข้อตกลงต่างๆ จะเอื้อประโยชน์แก่ประเทศพัฒนาแล้วมากกว่าประเทศกำลังพัฒนา หรือในประเด็นที่ว่าข้อตกลงแกตต์ไม่สามารถครอบคลุมหรือแก้ไขปัญหาคัดค้านทางการค้าที่ประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐอเมริกาปฏิบัติต่อประเทศอื่น โดยอาศัยข้อกฎหมายของสหรัฐอเมริกาที่มีผลบังคับใช้ก่อนแกตต์ได้ จุดอ่อนของแกตต์เหล่านี้ เมื่อประกอบกับภาวะเศรษฐกิจของโลกที่อยู่ในภาวะซบเซาลงจากวิกฤตการณ์น้ำมัน ครั้งที่ 2 ทำให้สงครามเศรษฐกิจของโลกมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นตามลำดับ ประเทศต่างๆ ได้มีการกำหนดมาตรการส่งเสริมการส่งออก และนำมาตรการกีดกันทางการค้ามาใช้ ได้

แก่ การตั้งกำแพงภาษี การกำหนดโควตานำเข้าและมาตรการอื่นๆ ออกมาใช้กันมากขึ้นซึ่งถือได้ว่าเป็น ปัญหาที่ขัดขวางต่อระบบการค้าโดยเสรี อย่างไรก็ตามประเทศต่างๆตระหนักถึงความจำเป็นของระบบ การค้าเสรีที่มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาคของโลก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการค้าในกลุ่มของตน และเป็นอำนาจต่อรอง ทางการค้ากับประเทศคู่ค้านอกกลุ่ม กลุ่มเศรษฐกิจการค้าที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการค้าโลก ในปัจจุบัน มี 4 กลุ่มได้แก่ กลุ่มตลาดยุโรปเดียวหรือสหภาพยุโรป (EU) กลุ่มเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) กลุ่มความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) และกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ในที่นี้จะ กล่าวถึงกลุ่มเศรษฐกิจการค้าที่มีผลกระทบต่อการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ กลุ่มเขตการค้าเสรี อาเซียน และ กลุ่มเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

4.3.1 เขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area : AFTA)

เขตการค้าเสรีอาเซียน เป็นการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน 7 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน และเวียดนาม ประเทศสมาชิกเหล่านี้ จะร่วมมือกันจัด ยกเลิก ลด อุปสรรคต่างๆไม่ว่าจะเป็นทางด้านภาษีอากรหรืออุปสรรคที่มีใช้ภาษี อากร เช่น การจำกัดโควตาหรือใบอนุญาตต่างๆให้หมดสิ้นไป เพื่อให้การค้าภายในอาเซียน และการ เคลื่อนย้ายสินค้าภายในอาเซียนเป็นไปอย่างเสรียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับ ประเทศนอกกลุ่ม นอกจากนี้ยังเป็นการรักษามลประโยชน์ของกลุ่มในการสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า กับกลุ่มการค้าอื่นๆ และเพื่อส่งเสริมการลงทุนทั้งภายในกลุ่มประเทศอาเซียนและนอกกลุ่มอาเซียนให้ มากขึ้น ข้อตกลงในความร่วมมือเหล่านี้ จะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน 10 ปี คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2536 ถึง 1 มกราคม พ.ศ. 2546

สิ่งที่ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการเพื่อให้การค้าภายในเขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นไปโดย เสรี มีทั้งมาตรการที่เกี่ยวกับภาษีอากรและมาตรการที่มีใช้ภาษีอากร ดังนี้

มาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร

1 ประเทศสมาชิกทุกประเทศจะต้องลดอัตราภาษีระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก โดยใช้มาตรการ กำหนดอัตราอากรร่วม (Common Effective Preferential Tariff) หรือCEPT และในการลดภาษีจะจำแนก สินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสินค้าเร่งลดภาษี (FAST TRACK) ประกอบไปด้วยสินค้าในหมวดสินค้า สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซีเมนต์ ropy เยื่อกระดาษ เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย หนังสือและผลิตภัณฑ์ หนังสือพิมพ์และเครื่องประดับ อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ ยาพลาสติก ยางและผลิตภัณฑ์ยาง แคโทดหลอดแดง เซรามิกและแก้ว สินค้าในกลุ่มนี้จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2543

ตารางที่ 4.5 แผนการลดภาษีอากรสำหรับสินค้าในกลุ่มเร่งลดภาษีของประเทศไทย

อัตราภาษีเริ่มต้น/ปี	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543
มากกว่า 30%	30	30	25	25	20	15	10	5
26%-30%			25	25	20	15	10	5
21%-25%			20	20	15	10	5	5
16%-20%			15	15	10	5	5	5
11%-15%			10	10	5	5	5	5
6%-10%			5	5	5	5	5	5
5% หรือต่ำกว่า								

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสินค้าทั่วไป (NORMAL TRACK) ประกอบด้วยรายการสินค้าที่นอกเหนือจากสินค้าที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องเร่งลดภาษี สินค้าในกลุ่มนี้จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2546

ตารางที่ 4.6 แผนการลดภาษีอากรสำหรับสินค้าในกลุ่มสินค้าทั่วไปของประเทศไทย

อัตราภาษีเริ่มต้น/ปี	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546
มากกว่า 30%	30	30	30	25	25	20	20	15	15	10	5
26%-30%				25	25	20	20	15	15	10	5
21%-25%				20	20	15	15	10	10	5	5
16%-20%				15	15	10	10	5	5	5	5
11%-15%				10	10	5	5	5	5	5	5
6%-10%				5	5	5	5	5	5	5	5
5% หรือต่ำกว่า											

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสินค้าที่สงวนไว้ชั่วคราว (TEMPORARY EXCLUSION LIST) เป็นสินค้าที่ยังไม่พร้อมที่จะลดภาษีอากร ซึ่งต้องการความคุ้มครองชั่วคราว รายการสินค้าในกลุ่มนี้จะถูกนำเข้าสู่แผนการลดภาษีให้หมดภายในวันที่ 1 มกราคม 2543

2. สินค้าที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอาเซียนจะครอบคลุมสินค้าทุกประเภทรวมถึงสินค้าเกษตรไม่แปรูปด้วย

3. สินค้าที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรดังกล่าวจะต้องเป็นผลผลิตของประเทศภาคีอาเซียน โดยมีสัดส่วนของมูลค่าที่ทำในอาเซียน (Local Content) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ซึ่งจะเป็นสัดส่วนจากประเทศเดียวหรือจะเป็นสัดส่วนผสมจากประเทศอาเซียนต่างๆก็ได้ และเพื่อให้ทุกประเทศมีการเร่งลดภาษีศุลกากรระหว่างกันจึงได้มีข้อกำหนดว่าหากสินค้าใดยังลดภาษีลงไม่ถึงร้อยละ 20 จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ประเทศภาคีอาเซียนอื่นๆให้แก่สินค้าชนิดนั้นโดยสินค้านี้ดังกล่าวจะต้องเป็นสินค้าที่เข้าสู่แผนการลดภาษีแล้ว

มาตรการที่มีใช้ภาษีอากร

ประเทศสมาชิกต้องยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าสำหรับสินค้าที่อยู่ภายใต้ CEPT เมื่อสินค้านั้นมีอัตราภาษีเท่ากับหรือต่ำกว่าร้อยละ 20 และให้ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าอื่นๆที่มีใช้ภาษีอากรอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายในระยะเวลา 5 ปี หลังจากที่สินค้านั้นมีอัตราภาษีถึงระดับร้อยละ 20 รวมทั้งยกเลิกข้อจำกัดด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินสำหรับสินค้าที่อยู่ภายใต้โครงการ CEPT โดยจะต้องไม่กระทบต่อข้อผูกพันของแอกต์ และ IMF ที่ประเทศสมาชิกลดภาษีลงเหลือร้อยละ 20 หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากการลดภาษีจากประเทศสมาชิกอื่นและจะต้องยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าอื่นๆที่เหลือภายใน 5 ปี หลังจากนั้น

นอกจากนี้ยังมีมาตรการฉุกเฉินของความตกลงได้ระบุไว้ว่าหากสินค้านำเข้าที่มีอยู่ภายใต้ CEPT ของประเทศสมาชิกก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการผลิตสินค้าชนิดเดียวกันหรือสินค้าที่แข่งขันโดยตรง ประเทศสมาชิกที่นำสินค้านั้นเข้าอาจขอระงับการให้สิทธิพิเศษเป็นการชั่วคราวได้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติและจะต้องให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของ WTO ด้วย

การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศสมาชิก ในเขตการค้าเสรีอาเซียน

สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีการค้ากันระหว่างประเทศสมาชิกในเขตการค้าเสรีอาเซียนมากที่สุด ได้แก่ เส้นใย (ตารางที่ 4.7) โดยมีสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีมูลค่าส่งออกเส้นใยไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอาเซียนมากที่สุด คือเฉลี่ยร้อยละ 70 ของมูลค่าส่งออกเส้นใยรวม รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 27 ส่วนไทยและอินโดนีเซีย มีเพียงร้อยละ 14 และ 16 ตามลำดับ

ประเทศที่มีการขยายตัวของมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอาเซียนสูงที่สุดได้แก่ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยมีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 23 และ 16 ตามลำดับ

สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอาเซียนมารองลงมา ได้แก่ เส้นด้ายและผ้าผืน (ตารางที่ 4.8) โดยมีสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอาเซียนมากที่สุด คือ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 47 ของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนรวม รองลงมาได้แก่ อินโดนีเซีย และ มาเลเซีย มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 29 และ 27 ตามลำดับ เหตุที่สิงคโปร์มีการค้าทั้งเส้นใย เส้นด้ายและผ้าผืน ภายในอาเซียนมากที่สุด เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศปลอดภาษี ดังนั้นสินค้าจากประเทศนอกเขตจะเข้ามายังสิงคโปร์และส่งต่อมายังประเทศสมาชิกอีกที

ส่วนอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก พบว่าอินโดนีเซียและมาเลเซีย มีอัตราการขยายตัวมากที่สุด คือเฉลี่ยร้อยละ 21 และ 20 ตามลำดับ ส่วนไทยขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเส้นใยของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต AFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		สิงคโปร์		ฟิลิปปินส์	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	21	79	17	83	13	87	83	17	1	99
2532	13	87	22	78	18	82	68	32	-	-
2533	17	83	5	95	23	77	72	28	0	100
2534	16	84	14	86	28	72	76	24	2	98
2535	9	91	22	78	39	61	65	35	1	99
2536	11	89	20	80	34	66	64	36	2	98
2537	8	92	10	90	32	68	63	37	1	99
ส่วนแบ่งเฉลี่ย *	14	86	16	84	27	73	70	30	1	99
อัตราการขยายตัว **	15	39	16	28	23	1	12	35	12	-5

หมายเหตุ : * : สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

: ** : อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าส่งออกเส้นใย

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ส่วนสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ที่มีมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอาเซียนน้อยที่สุด ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม (ตารางที่ 4.9) ซึ่งมีการค้ากันในสัดส่วนที่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มรวม โดยมีประเทศอินโดนีเซียส่งสินค้าเหล่านี้ไปยังประเทศสมาชิกมากที่สุด ในสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 7 ส่วนไทยส่งไปจำหน่ายเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น

ตารางที่ 4.8 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต AFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		กัมพูชา		มาเลเซีย		สิงคโปร์		ฟิลิปปินส์	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	21	88	21	79	27	73	45	55	5	95
2532	13	87	26	74	29	71	45	55	-	-
2533	11	89	32	68	28	72	42	58	5	95
2534	10	90	35	65	27	73	46	54	7	93
2535	10	90	40	60	29	71	46	54	6	94
2536	13	87	33	67	26	74	52	48	9	91
2537	12	88	18	82	24	76	56	44	16	84
ค่าเฉลี่ยเฉลี่ย *	12	88	29	71	27	73	47	53	8	92
อัตราขยายตัว **	13	14	21	25	21	23	17	8	40	14

หมายเหตุ : * : สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

** : อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืน

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.9 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต AFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		กัมพูชา		มาเลเซีย		สิงคโปร์		ฟิลิปปินส์	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	1	99	4	96	34	66	2	98	0	100
2532	1	99	5	95	4	96	2	98	-	-
2533	1	99	6	94	6	94	2	98	0	100
2534	1	99	9	91	8	92	3	97	2	98
2535	1	99	9	91	8	92	3	97	0	100
2536	1	99	9	91	6	94	3	97	1	99
2537	1	99	9	91	7	93	6	94	0	100
ค่าเฉลี่ยเฉลี่ย *	1	99	7	93	10	90	3	97	0.5	99.5
อัตราขยายตัว **	19	15	41	25	43	97	23	3	13	12

หมายเหตุ : * : สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

** : อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าเครื่องนุ่งห่ม

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ผลกระทบของเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีผลต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย

ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2537 การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มระหว่างประเทศสมาชิกในเขตการค้าเสรีอาเซียนมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มกับประเทศนอกเขตการค้าเสรีอาเซียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประเทศสมาชิกมีศักยภาพการผลิตทั้งทางด้านต้นทุนวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน และมีมือแรงงานใกล้เคียงกัน ทำให้สินค้าที่ผลิตได้มีต้นทุนไม่แตกต่างกันมากนัก และมีการผลิตสินค้าที่มีลักษณะแข่งขันกันเองระหว่างประเทศสมาชิก กอปรกับประเทศสมาชิกส่วนใหญ่สามารถผลิตสินค้าตอบสนองความต้องการใช้ภายในประเทศอย่างเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องนำเข้า นอกจากนี้ประเทศสมาชิกมักจะนำมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใ้ภาษีอากร เช่น การจำกัดโควตาการนำเข้า การผูกขาดการนำเข้าโดยรัฐบาล การจำกัดใบอนุญาตการนำเข้าและส่งออก การควบคุมเงินตราต่างประเทศ และการใช้ Surcharge ซึ่งเป็นการเก็บภาษีพิเศษที่ประเทศสมาชิกเลือกใช้เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศและเมื่อรวมกับภาษีนำเข้าปกติแล้วก็นับว่าเป็นการเก็บภาษีนำเข้าในอัตราที่สูง

แม้ว่าเขตการค้าเสรีอาเซียนจะเริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2536 เป็นเวลากว่า 4 ปีแล้ว แต่การค้าภายในอาเซียนก็ยังไม่ขยายเพิ่มขึ้นจากเดิมมากนัก เนื่องจากประเทศสมาชิกในอาเซียนส่วนใหญ่จะมีการเจรจาต่อรองกันตลอดเวลา ไม่มีความเป็นอัตโนมัติ ทั้งยังขาดความกว้างและความลึกที่จะทำให้การค้าและการลงทุนเพิ่มในระดับที่ยังประโยชน์แก่ประเทศสมาชิก นอกจากนี้ประเทศสมาชิกมักจะนำสินค้าที่ต้องการปกป้องอุตสาหกรรมและตลาดภายในประเทศเข้ามาอยู่ในรายการสินค้าที่สงวนสิทธิการลดภาษีไว้ชั่วคราว และการดำเนินการปรับภาษีตามแผนการลดภาษีเป็นไปอย่างเชื่องช้า

สำหรับสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยนั้นถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มของสินค้าเร่งลดภาษี (FAST TRACK) ดังนั้นสินค้าตัวใดที่เก็บภาษีนำเข้าน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ในปี 2536 จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2541 และสินค้าตัวใดที่เก็บภาษีนำเข้าสูงกว่าร้อยละ 20 ในปี 2536 จะต้องลดภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2543 คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยในอนาคต ดังนี้

-การแข่งขันระหว่างสินค้าของไทยกับประเทศสมาชิกจะมีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศที่ได้เปรียบไทยได้แก่ อินโดนีเซียและสิงคโปร์ เนื่องจากอินโดนีเซียมีขนาดอุตสาหกรรมที่ใหญ่กว่าตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทำให้มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าและเป็นการผลิตแบบครบวงจรโดยมีการผลิตตั้งแต่ปิโตรเคมีไปจนถึงขายปลีก ส่วนสิงคโปร์มีความได้เปรียบไทยในเรื่องความคล่องตัวในการค้า และราคาสินค้า ส่วนไทยแม้ว่าจะแข่งขันในเรื่องราคากับสิงคโปร์ไม่ได้ แต่ก็มีปัจจัยที่สามารถแข่งขันกับสิงคโปร์ได้ ก็คือการผลิต ฐานการค้าปลีก และผ่านการปรับตัวมามากกว่า แต่สิงคโปร์ไม่มี

ฐานการผลิต ส่วนมาเลเซียแม้ว่าจะไม่ได้เปรียบไทย เนื่องจากมีอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ไม่เข้มแข็งมากแต่ก็มี 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มหัวหลงกริปจากไต้หวัน และกลุ่มแพนหรือกลุ่มโทเรจากญี่ปุ่นได้ย้ายฐานการผลิตมาที่มาเลเซีย จะทำให้มาเลเซียมีความแข็งแกร่งมากขึ้น และระดับอัตราภาษีนำเข้าที่ต้องลดลง จะไม่สามารถคุ้มครองสินค้าในประเทศได้เหมือนในอดีต ถ้าหากไทยไม่เร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิต และผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น รวมถึงการศึกษาถึงความต้องการของตลาดในประเทศและประเทศสมาชิกอย่างใกล้ชิดเพื่อตอบสนองได้อย่างรวดเร็วแล้ว จะทำให้ไทยไม่สามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดในอาเซียน

-การผลิตสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในอาเซียนจะมีประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นในตลาดโลก เนื่องจากการที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศได้ปรับตัวเพื่อแข่งขันกันเองภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอาเซียน ประเทศที่สามารถผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถอยู่รอดได้ ส่วนประเทศที่ไม่สามารถแข่งขันได้ก็ต้องเลิกผลิตสินค้าชนิดนี้และหันไปผลิตสินค้าชนิดอื่นๆ ที่ถนัดต่อไป ในขณะที่เดียวกันผู้บริโภคก็จะได้สินค้าจากผู้ผลิตในอาเซียนที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยขยายการค้าภายในกลุ่มอาเซียนให้มีมากขึ้น และจากการที่อาเซียนจะส่งเสริมการผลิตภายในกลุ่มให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านต้นทุน รวมทั้งการที่ตลาดอาเซียนมีขนาดใหญ่ขึ้น จะทำให้นักลงทุนได้รับประโยชน์ด้านการประหยัดจากขนาดการผลิต (Economy Of Scale In Production) ซึ่งคาดว่าจะสามารถดึงดูดการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศเข้ามาสู่ภูมิภาคได้มากขึ้น และยังเป็นการกระตุ้นการเติบโตของอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) ในภูมิภาคด้วยเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศอีกด้วย และเป็นโอกาสให้ไทยขยายการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเข้าไปในตลาดอาเซียนมากขึ้น

แต่สิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำคัญในการขยายการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเขตการค้าเสรีอาเซียน ก็คือ การที่กำหนดให้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีอากรจะต้องเป็นสินค้าที่มีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในอาเซียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ซึ่งจะเป็นสัดส่วนจากประเทศเดียวหรือจะเป็นสัดส่วนผสมจากประเทศอาเซียนต่างๆก็ได้ แต่วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่มในอัตราสูง เพราะประเทศสมาชิกไม่สามารถผลิตได้เอง หรือถ้าหากผลิตได้ก็มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือคุณภาพไม่ตรงตามที่กำหนด ซึ่งจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไม่ได้รับสิทธิพิเศษ

4.3.2 เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Area : NAFTA)

เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก ประเทศสมาชิกเหล่านี้จะร่วมมือกันเพื่อจัดอุปสรรคทางการค้า การลงทุน และการบริการ ที่เกิดมาจากมาตรการทางภาษีอากรและมาตรการที่มีใช้ทางภาษีอากร นอกจากนี้ยังร่วมมือกันเพื่อเพิ่มมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อจัดตั้งกลไกการยุติข้อพิพาทการค้าที่เป็นธรรมทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกับกลุ่มประเทศอื่นๆ รวมทั้งช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก ข้อตกลงในความร่วมมือเหล่านี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2537

ข้อตกลงของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศสมาชิกที่จะได้รับสิทธิพิเศษภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ จะต้องเป็นสินค้าที่เป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ดังนี้ จะต้องเป็นสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ผลิตในอเมริกาเหนือนับตั้งแต่เส้นด้าย (Yarn Forward) ส่วนเส้นใยที่ผลิตเป็นเส้นด้ายอาจจะนำเข้าก็ได้ แต่ก็มีสินค้าบางประเภทที่กำหนดให้ต้องผลิตในอเมริกาเหนือตั้งแต่ขั้นเส้นใย (Fiber Forward) เช่น ด้ายฝ้าย ด้ายดักผ้า ผ้าที่ไม่ดัก (Nonwoven) และสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ทำจากเส้นใยประดิษฐ์ นอกจากนี้เครื่องนุ่งห่มบางประเภทที่ผลิตในอเมริกาเหนือแม้ว่าจะไม่ได้ใช้ผ้าที่ทำในอเมริกาเหนือ ก็อาจได้รับสิทธิพิเศษเช่นกันถ้าหากเป็นผ้าที่ใช้เส้นใยหรือเส้นด้ายบางชนิด เช่น เสื้อผ้าที่ทำจากไหมและลินิน บราเซียร์ ชุดนอนสตรี และชุดชั้นในทำจากผ้าดักผ้าฝ้าย เสื้อเชิ้ตชายทำจากผ้าฝ้ายหรือผ้าฝ้ายผสมชนิดพิเศษและเสื้อผ้าที่ทำจากผ้าบางประเภทซึ่งขาดแคลนในอเมริกาเหนือ เป็นต้น

สิทธิพิเศษที่สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่เป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะได้รับภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ได้แก่

ได้รับการยกเลิกโควต้าทันที นอกจากนี้ในกรณีเฉพาะเครื่องนุ่งห่มแม้ไม่ตรงตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าก็จะยกเลิกโควต้าเช่นกันถ้าใช้ผ้าที่ทำและตัดจากประเทศสมาชิก ส่วนสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ไม่เป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะค่อยๆ ยกเลิกโควต้าอย่างเป็นขั้นเป็นตอนภายใน 10 ปี

ได้รับการยกเลิกภาษีนำเข้าภายใน 6 ปี ส่วนสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ไม่ได้เป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะได้รับการยกเลิกภาษีให้หมดภายใน 10 ปี

การค้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537 การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือที่มีมูลค่ามากที่สุด ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม (ตาราง 4.10) โดยมีมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ เฉลี่ยร้อยละ 23 ของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มรวม ส่วนประเทศสมาชิกในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือที่มีมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มค่อนข้างสูง ได้แก่ แคนาดาและเม็กซิโก ซึ่งมีมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่ม เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 87 และ 84 ของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มรวม ตามลำดับและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มเข้าไปในเขตการค้าฯ เฉลี่ยเพียงร้อยละ 25 ของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มรวม

ส่วนการขยายตัวของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือมีอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 20 ต่อปี ประเทศที่มีการขยายตัวสูงที่สุด ได้แก่ เม็กซิโก ซึ่งมีการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 81 ต่อปี รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและแคนาดา

สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยที่มีมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือมากรองลงมา ได้แก่ เส้นด้ายและผ้าผืน (ตารางที่ 4.11) โดยมีมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืน เฉลี่ยร้อยละ 17 ของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนรวม ส่วนประเทศสมาชิกที่มีมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือค่อนข้างสูง ก็คือ แคนาดาและเม็กซิโก ซึ่งมีมูลค่าส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 70 และ 63 ของมูลค่าเส้นด้ายและผ้าผืนรวม ตามลำดับ ส่วนสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าส่งออกลดน้อยที่สุด คือเฉลี่ย ร้อยละ 36 ของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนรวม

ตารางที่ 4.10 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต NAFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		สหรัฐอเมริกา		แคนาดา		เม็กซิโก	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	20	80	24	76	84	16	-	-
2532	21	79	23	77	83	17	86	14
2533	22	78	25	75	86	14	76	24
2534	19	81	24	76	84	16	70	30
2535	25	75	25	75	89	11	74	26
2536	26	74	25	75	89	11	97	3
2537	26	74	29	71	91	9	98	2
ส่วนแบ่งเฉลี่ย *	23	77	25	75	87	13	84	16
กัตรายายตัว **	20	13	27	21	15	4	81	13

หมายเหตุ : * : สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

** : กัตรายายตัวเฉลี่ยของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่ม

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าส่งออก รวบรวมโดยฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.11 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต NAFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		สหรัฐอเมริกา		แคนาดา		เม็กซิโก	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	17	83	28	72	62	38	-	-
2532	17	83	28	72	61	39	62	38
2533	15	85	35	65	63	37	56	44
2534	17	83	35	65	68	32	54	46
2535	18	82	37	63	74	26	49	51
2536	17	83	41	59	79	21	77	23
2537	15	85	43	57	84	16	75	25
ส่วนแบ่งเฉลี่ย *	17	83	36	64	70	30	63	37
กัตรายายตัว **	11	14	18	5	18	-2	29	13

หมายเหตุ : * : สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

** : กัตรายายตัวเฉลี่ยของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืน

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าส่งออก รวบรวมโดยฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ส่วนการขยายตัวของมูลค่าส่งออกเส้นด้ายและผ้าผืนของไทยไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือมีอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 11 ต่อปี ประเทศที่มีการขยายตัวสูงที่สุด ได้แก่ เม็กซิโก ซึ่งมีการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 29 ต่อปี รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและแคนาดา

ส่วนสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยที่มีมูลค่าส่งออกไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือมีอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 7 ของมูลค่าส่งออกเส้นใยรวม ส่วนประเทศสมาชิกที่มีมูลค่าส่งออกเส้นใยไปยังตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือค่อนข้างสูง ก็คือ เม็กซิโกและแคนาดา ซึ่งมีมูลค่าส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 54 และ 47 ของมูลค่าเส้นใยรวมตามลำดับ ส่วนสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าส่งออกน้อยที่สุด คือเฉลี่ยร้อยละ 10 ของมูลค่าส่งออกเส้นใยรวม

ตารางที่ 4.12 สัดส่วนมูลค่าส่งออกเส้นใยของประเทศสมาชิกไปยังตลาดในเขตและนอกเขต NAFTA

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	ไทย		สหรัฐอเมริกา		แคนาดา		เม็กซิโก	
	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต	ในเขต	นอกเขต
2531	0	100	6	94	42	58	-	-
2532	1	59	6	94	43	57	58	42
2533	17	93	7	93	53	47	60	40
2534	7	90	8	92	50	50	44	56
2535	10	93	11	89	52	48	41	59
2536	7	86	18	82	38	62	55	45
2537	14	92	13	87	47	53	64	36
ส่วนแบ่งเฉลี่ย *	7	93	10	90	47	53	54	46
อัตราการขยายตัว **	145	33	19	3	7	3	13	8

หมายเหตุ * สัดส่วนของมูลค่าส่งออกโดยเฉลี่ย ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2537

** อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าส่งออกเส้นใย

ที่มา กรมส่งเสริมการค้าส่งออก รวบรวมโดยฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ผลกระทบของเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือต่อสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย

ในช่วงปี พ.ศ. 2531-2536 ซึ่งเป็นช่วงที่ยังไม่เริ่มดำเนินการตามข้อตกลงการค้า การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มระหว่างประเทศสมาชิกมีสัดส่วนค่อนข้างสูง โดยเฉพาะแคนาดาและเม็กซิโก ที่มีการค้าภายในเขตการค้ามากกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะสินค้าเครื่องนุ่งห่มที่มีการค้ากันภายในเขตการค้าสูงถึงร้อยละ 80-90 และเมื่อเริ่มดำเนินการตามข้อตกลงฯ ในปี พ.ศ. 2537 การค้าระหว่างประเทศสมาชิกก็ยังคงสูงขึ้น และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต เนื่องจากประเทศสมาชิกมีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันสามารถเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน เช่น เม็กซิโกมีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ แต่สหรัฐอเมริกาและแคนาดามีเงินทุนและเทคโนโลยีที่สูง เมื่อมีการร่วมมือกัน ทำให้ประเทศสมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตและสามารถแข่งขันด้านราคากับสินค้านอกกลุ่มรวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้มีการค้ากันภายในกลุ่มมากขึ้น

สำหรับสินค้าที่ไทยจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการรวมกลุ่มการค้า ก็คือสินค้าในหมวดเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจากไทยมีการค้ากับประเทศในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือเป็นจำนวนมาก ตลาดส่งออกเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญในเขตการค้าฯ ก็คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีมูลค่าส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา เฉลี่ยถึงร้อยละ 20 ของมูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มรวม ประเทศคู่แข่งที่น่ากลัวของไทยสำหรับสินค้าเครื่องนุ่งห่มในสหรัฐอเมริกา ก็คือ เม็กซิโก ซึ่งเป็นประเทศที่มีศักยภาพการผลิตทั้งทางด้านค่าจ้างแรงงาน ฝีมือแรงงานใกล้เคียงกับไทย และจากการที่มีการรวมตัวกันตั้งเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ส่งผลให้สินค้าเครื่องนุ่งห่มของเม็กซิโกมีความได้เปรียบไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านภาษีนำเข้า ปริมาณการนำเข้า และทางด้านค่าขนส่งสินค้าเข้าสู่สหรัฐอเมริกา และเม็กซิโกยังเป็นแหล่งดึงดูดเงินลงทุนจากสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะทางด้านเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจาก ค่าจ้างแรงงานของเม็กซิโกต่ำกว่าค่าจ้างแรงงานของสหรัฐอเมริกา 3 เท่า ก่อปรกักับการที่ได้รับสิทธิพิเศษในด้านการยกเลิกโควตา และการยกเลิกภาษี และที่สำคัญก็คือผลประโยชน์จากกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ที่ว่าจะต้องใช้วัตถุดิบภายในประเทศสมาชิกในเขตการค้าฯ จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมสิ่งทอของสหรัฐอเมริกาย้ายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการเส้นด้ายและผ้าผืนของเม็กซิโกเพิ่มขึ้น เมื่ออุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มของเม็กซิโกเพื่อการส่งออกมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น จากปัจจัยเหล่านี้ ทำให้มูลค่าส่งออกเครื่องนุ่งห่มของไทยไปสหรัฐอเมริกามีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

จากการรวมตัวกันของ 3 ประเทศมีผลให้ตลาดในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือมีขนาดใหญ่ขึ้น มีผู้บริโภครวมกันมากกว่า 300 ล้านคน ก็จะเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้นักลงทุนจากประเทศผู้ผลิตและส่งออกเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญในปัจจุบัน เช่น ฮองกง เกาหลีใต้ และได้หวัน ซึ่งประเทศเหล่านี้จะมีตลาดส่งออกเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญ คือสหรัฐอเมริกา เข้ามาลงทุนในเม็กซิโก เพื่อลดความเสียเปรียบด้านต้นทุนและข้อจำกัดในการส่งสิ่งทอไปจำหน่ายในตลาดอเมริกาเหนือ และผลจากการลงทุนและการนำเทคโนโลยี

เข้ามาใช้ของประเทศเหล่านี้ จะทำให้สินค้าของเม็กซิโกมีการพัฒนาไปสู่การผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้นและสามารถแข่งขันกับสินค้าส่งออกจากไทยและประเทศอื่นๆได้ในระยะยาว

อย่างไรก็ตามประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกในเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ก็จะไม่ได้รับผลประโยชน์จากการลงทุนในเม็กซิโกอย่างเต็มที่ เนื่องจากสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ที่จะได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ จะต้องเป็นสินค้าที่เป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ดังนั้นในการผลิตเครื่องนุ่งห่ม ประเทศเหล่านี้จะต้องใช้ เส้นใย เส้นด้ายและผ้าผืน ที่ผลิตในอเมริกาเหนือเท่านั้น

ส่วนการลงทุนทางด้านสิ่งทอในเม็กซิโก คาดว่าจะไม่เพิ่มขึ้นมากนักทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เนื่องจากการลงทุนทางด้านสิ่งทอต้องใช้เงินลงทุนสูง โครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุนยังขาดแคลน โดยเฉพาะน้ำสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

บทที่ 5

ปัญหาที่สำคัญของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย มีการขยายตัวในอัตราที่สูง ดังจะเห็นได้จากในช่วงปี พ.ศ. 2535-2538 มูลค่าการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยเพิ่มขึ้นทุกปี และมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 9 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ไทยยังมีความได้เปรียบทางด้านต้นทุนการผลิต เนื่องจากมีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ กอปรกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและการค้าของโลก เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและความได้เปรียบในเชิงการผลิต แต่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 มูลค่าส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ได้ลดลงจากปี พ.ศ. 2538 สูงถึงร้อยละ 14.2 ทั้งนี้เป็นผลจากมูลค่าการส่งออกเครื่องนุ่งห่มลดลงมาก อันได้แก่ เครื่องนุ่งห่มที่ส่งออกไปในตลาดตะวันออกกลาง ตลาดยุโรป ตะวันออก ซึ่งเป็นตลาดสินค้าคุณภาพต่ำ ราคาถูก เป็นเพราะว่ามีสินค้าจากประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าไทย เช่น จีน อินเดีย เวียดนาม เข้ามาจำหน่ายในตลาดจำนวนมากขึ้น และสินค้าก็ไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก ทำให้สินค้าของไทยมีราคาแพงมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง ส่วนสินค้าคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไปที่ส่งออกไปตลาดที่สำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น มูลค่าส่งออกยังคงเพิ่มขึ้น แต่ก็เพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับในอดีต ซึ่งชี้ให้เห็นว่าศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยเริ่มลดลง และจากการศึกษาสถานการณ์ด้านการผลิต การตลาด ความสามารถในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง รวมทั้งนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนสภาวะแวดล้อมด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม สามารถสรุปเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญที่จะต้องได้รับการพิจารณาแก้ไข เพื่อให้ อุตสาหกรรมนี้ยืนหยัดและแข่งขันในเวทีการค้าโลกได้ มีดังนี้

5.1 ปัญหาด้านการผลิต

1. ภาษีนำเข้าวัตถุดิบสูง

การเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบของรัฐบาลอยู่ในระดับที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง โดยเฉพาะวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ ซึ่งได้แก่ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เช่น Ethylene Glycol (EG) Pure Terephthalic Acid (PTA) Dimethyl Terephthalate (DMT) Caprolactum (CPL) และ Acrylonitrile (AGY) ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ มีการเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 5 ยกเว้น CPL ที่เก็บในอัตราร้อยละ 7 ทั้งนี้เนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการปกป้องอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ ขณะที่อินเดีย เวียดนาม มาเลเซีย และญี่ปุ่นไม่มีการเก็บภาษีนำเข้า

ได้วันเก็บเพียงร้อยละ 1 (ตารางที่ 5.1) และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องนำเข้าวัตถุดิบเหล่านี้ในปริมาณมาก เนื่องจากปริมาณการผลิตในประเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์สูงขึ้นและจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมชั้นกลางและชั้นปลายให้เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยจึงเสียเปรียบประเทศคู่แข่งชั้นที่มีการเก็บภาษีวัตถุดิบน้อยหรือไม่เก็บเลย เนื่องจากพื้นฐานทางด้านต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5.1 โครงสร้างอากรขาเข้าวัตถุดิบหลักของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์

หน่วย ร้อยละ

ปิโตรเคมีภัณฑ์	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ไต้หวัน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้
Ethylene Glycol	5%	0%	0%	1%	0%	8%
Pure Terephthalic Acid	5%	0%	0%	1%	0%	8%
Dimethyl Terephthalate	5%	0%	0%	1%	0%	8%
Caprolactum	7%	0%	0%	1%	0%	8%
Acrylonitrile	5%	0%	0%	1%	0%	8%

ที่มา : สมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เส้นใยสังเคราะห์

นอกจากนี้อุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบ ก็ประสบปัญหาภาษีนำเข้าวัตถุดิบสูงเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ โดยไทยเก็บภาษีนำเข้าสีย้อมในอัตราร้อยละ 10 ในขณะที่ประเทศคู่แข่งเช่น อินโดนีเซีย เก็บในอัตราร้อยละ 0-5 ส่วนมาเลเซียมีการเก็บในอัตราที่น้อยมาก ส่วนสารเคมีไทยเก็บภาษีนำเข้าอยู่ในช่วงร้อยละ 10-30 ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย เก็บภาษี ในอัตราร้อยละ 5-10 เท่านั้น ทำให้ ต้นทุนการฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ ของประเทศไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง และเป็นผลให้ไม่เกิดแรงจูงใจในการลงทุนหรือขยายการผลิต ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต

2. เทคโนโลยีการผลิตไม่ทันสมัย

การใช้เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยค่อนข้างจะเป็นเทคโนโลยีที่ล้าสมัย โดยเฉพาะเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ใช้ในอุตสาหกรรมชั้นกลาง ดังจะเห็นได้จากเครื่องทอผ้าในอุตสาหกรรมทอผ้า ปัจจุบันมีอยู่กว่า 100,000 เครื่อง ส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานมากกว่า 15 ปี โดยในจำนวนนี้มีเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยทั้งสิ้นประมาณร้อยละ 20 แม้ว่าจะเป็นเครื่องทอผ้าที่

มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่าเครื่องทอผ้าแบบมีกระสวยก็ตาม แต่เครื่องจักรเหล่านี้จำนวนร้อยละ 60-70 เป็นเครื่องเก่าและมีอายุมากกว่า 15 ปี ส่วนที่เหลือก็เป็นเครื่องทอผ้าไร้กระสวยแบบเก่าที่ไม่มีการควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์และผลิตได้ไม่รวดเร็วเหมือนกับเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยรุ่นใหม่ที่มีต่างประเทศใช้อยู่ในทุกวันนี้ ซึ่งให้ผลผลิตมากกว่า 3-4 เท่า อีกทั้งใช้คนงานในการควบคุมไม่มาก เพราะฉะนั้นอุตสาหกรรมทอผ้าของไทยจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ในเรื่องของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตและผลิตผ้าที่มีคุณภาพ

ส่วนในกรณีของอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ เครื่องจักรที่ใช้มีอายุเก่าแก่มาก ปริมาณการใช้น้ำมากกว่าเครื่องจักรที่ใช้ในปัจจุบันของประเทศอื่นที่พัฒนาแล้วมากถึง 5 เท่า คือ ในต่างประเทศจะมีการใช้น้ำ 4-5 ลูกบาศก์เมตรต่อหน้าผ้า(batch) แต่ในประเทศไทยใช้น้ำสูงถึง 20-30 ลูกบาศก์เมตรต่อหน้าผ้า ซึ่งนอกจากจะเป็นการไม่ประหยัดน้ำแล้วยังเป็นการไม่ประหยัดสารเคมี และการใช้พลังงานก็มีมากตามไปด้วย นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดน้ำเสียในขบวนการผลิตเป็นจำนวนมากอีกด้วย ซึ่งมีทางเป็นไปได้ที่ผู้ผลิตจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนต่างๆ เหล่านี้ลง นั้นย่อมหมายความว่าผู้ผลิตในอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จจะได้กำไรเพิ่มขึ้น 2-3 เท่าตัว และสามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยได้

จากการใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ค่อนข้างล้าสมัยนี้ เป็นสาเหตุที่ทำให้การผลิตไม่มีประสิทธิภาพ สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ค่าพลังงาน และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่งซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่องเช่น ประเทศอินเดียซึ่งรวมทั้งไม่สามารถพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพสูงขึ้นได้และเป็นปัญหาให้กับอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งระบบ

3. ขาดแคลนแรงงาน

การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ ประกอบกับการเพิ่มของประชากรลดลงอย่างมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะแรงงานที่มีฝีมือ

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีการใช้แรงงานมากและมีการใช้แรงงานหลายระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร วิศวกร ช่างเทคนิค นักเคมี นักออกแบบและคนงาน ซึ่งการขาดแคลนบุคลากรเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการเติบโตของอุตสาหกรรม

การขาดแคลนบุคลากรระดับผู้บริหาร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารในสายการตลาด ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะมีผู้นำทางด้านการตลาดเพียงไม่กี่ราย เป็นผลให้อุตสาหกรรมมีปัญหาในเรื่องการจัดการทางด้านการตลาด คือตลาดส่วนใหญ่มักเป็นตลาดเดิมๆไม่ค่อยมีการหาตลาดใหม่ๆเพิ่มเติมและมีการดำเนินกลยุทธ์การตลาดในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก

สำหรับวิศวกรและช่างเทคนิคที่มีการขาดแคลนมากเนื่องจากในระยะหลังๆ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยมีการนำเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้มากขึ้น แต่ก็มีปัญหาไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงเท่าเทียมกับประเทศที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอนำหน้าประเทศไทย ทั้งนี้เพราะบุคลากรด้านเทคนิคส่วนใหญ่มีความรู้เพียงการเดินเครื่องและควบคุมกระบวนการผลิตเท่านั้น แต่ยังขาดความรู้ระดับลึกในแง่การใช้เทคโนโลยีการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพและได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ หรือในกรณีที่เครื่องจักรเหล่านี้เสีย ต้องใช้เวลานานในการแก้ไขเครื่องจักรต่างๆ หรือไม่สามารถแก้ไขได้ ทำให้สายการผลิตต้องเสียเวลาในการหยุดเครื่องจักรนั้น รวมทั้งการขาดแคลนนักออกแบบที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านการออกแบบ เป็นผลให้ขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

ในส่วนของอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ ยังมีการขาดแคลนนักเคมีที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์สูง ในด้านเคมีสิ่งทอ เนื่องจากงานย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จมีรายละเอียดทางเทคนิคมากและแตกต่างกันไปตามชนิดของสี เส้นใยที่ใช้ การผสมสีให้เกิด Shade ที่ต้องการ

ในส่วนของคนงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มประสบปัญหาทุกอุตสาหกรรมย่อยเนื่องจากสภาพแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีมลภาวะสูง ทั้งในเรื่องของฝุ่นและเสียง ในขณะที่โรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีมลภาวะน้อยกว่าและสภาพในการทำงานดีกว่าจึงเป็นผลให้แรงงานส่วนใหญ่หันไปทำงานในโรงงานเหล่านี้แทน

จากรายงานการศึกษาของ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์¹ เรื่องการเปรียบเทียบอุปทานและอุปสงค์ด้านกำลังคนในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย พบว่า บุคลากรในระดับ ผู้บริหารระดับสูง (Technologist) มีการขาดแคลน 130 คน ส่วนบุคลากรในระดับผู้บริหารระดับกลางหรือช่างที่มีความชำนาญพิเศษ (Technical) บุคลากรในระดับผู้บริหารระดับต้นหรือช่างฝีมือที่จำเป็นต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้าน (Craftman) มีการขาดแคลน 80 และ 520 คน ตามลำดับ และบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน (Operative) ขาดแคลนสูงถึง 6,000 คน และคาดว่าปริมาณความต้องการบุคลากรนี้จะคงที่ในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า หลังจากนั้นอัตราความต้องการควรจะลดลงเนื่องจากการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

¹ ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, กันยายน 2539, การจัดการกลยุทธ์และแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยของมูลนิธิพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย, เสนอต่อ สมาคมเครื่องนุ่งห่มไทย, สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, กรมส่งเสริมการค้าส่งออก.

4. ค่าจ้างแรงงานปรับตัวสูงขึ้น

ต้นทุนการผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คือ ค่าจ้างแรงงาน ในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนี้อย่างมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานมากที่สุด เมื่อพิจารณาการขึ้นของอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพิ่มขึ้นอย่างไม่เป็นระบบ และไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2532 มีการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำถึง 2 ครั้ง คือปรับจาก 76 บาทต่อวัน (เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล) ในเดือนมกราคม เป็น 78 บาทต่อวัน ในเดือนเมษายน ในขณะที่ ปี พ.ศ.2533 มีการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพียงครั้งเดียวในเดือนเมษายน ในปีต่อๆ มาอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพิ่มขึ้นทุกปี ในเดือนเมษายน จนกระทั่งปี พ.ศ.2537 ได้มีการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ 2 ครั้งอีกเช่นกัน และท้ายที่สุดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำได้เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 157 บาทต่อวัน (ตารางที่ 5.2) นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในแต่ละปี แตกต่างกันไปมากตั้งแต่ ร้อยละ 2-15 ต่อปี

ตารางที่ 5.2 อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของประเทศไทย ปี พ.ศ.2532-2539

พื้นที่ / เริ่มมีผลบังคับใช้	หน่วย : บาทต่อวัน									
	2532 1 ม.ค.	2532 1 เม.ย	2533 1 เม.ย	2534 1 เม.ย	2535 1 เม.ย	2536 1 เม.ย	2537 1 เม.ย	2537 1 ต.ค.	2538 1 ก.ค.	2539 1 ต.ค.
กรุงเทพมหานคร	76	78	90	100	115	125	132	135	145	157
อัตราเพิ่ม (%)		2.63	15.38	11.11	15.00	8.70	5.60	2.27	7.41	2.28
ระนองและพังงา	73	75	84	93	107	110	116	118	126	137
อัตราเพิ่ม (%)		2.74	12.00	10.71	15.05	2.80	5.45	1.72	6.78	2.73
ชลบุรี ระบุรี นครราชสีมา และเชียงใหม่	69	70	79	88	101	110	116	118	126	137
อัตราเพิ่ม (%)		1.45	12.86	11.39	14.77	8.91	5.45	1.72	6.78	2.73
จังหวัดอื่นๆ	63	65	74	82	94	102	108	110	118	122
อัตราเพิ่ม (%)		3.17	13.85	10.81	14.63	8.51	5.88	1.85	7.27	2.47

หมายเหตุ : รวมถึง กรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร และภูเก็ต

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2539

เนื่องจากค่าครองชีพในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไม่เท่ากัน ทำให้การประกาศอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของรัฐบาลแตกต่างกัน 5 แห่ง คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภูเก็ต กลุ่มจังหวัดระนองและพังงา กลุ่มจังหวัด ชลบุรี สระบุรี นครราชสีมา และเชียงใหม่ และกลุ่มสุดท้ายได้แก่จังหวัดอื่นๆ ที่เหลือ ซึ่งปัจจุบันมีอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ 157, 157, 137, 137 และ 128 บาทต่อวันตามลำดับ (เริ่มมีผลบังคับเมื่อ 1 ตุลาคม 2539)

เมื่อพิจารณาอัตราค่าจ้างแรงงานต่อวันในสาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของประเทศผู้ส่งออกสินค้าสิ่งทอที่สำคัญ พบว่า ประเทศไทยมีอัตราค่าจ้างแรงงานสูงกว่า ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ปากีสถาน เวียดนาม และจีน และในขณะเดียวกันอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงานของไทยก็สูงกว่าประเทศเหล่านี้ด้วย ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานมากและในปัจจุบันผู้ผลิตและส่งออกเครื่องนุ่งห่มของไทยก็เผชิญปัญหาด้านการแข่งขันกับประเทศเหล่านี้ในตลาดโลกแล้ว และจากการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น โดยไม่สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพแรงงาน ทำให้ศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยลดลง

ตารางที่ 5.3 อัตราค่าจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอของประเทศที่สำคัญ

หน่วย : เหยียดสหรัฐ

ประเทศ	2527	2533	2534	2536	2537	อัตราเพิ่มเฉลี่ย (%)
ไต้หวัน	2.09	4.56	5.00	5.76	5.98	11.09
ฮ่องกง	1.93	3.05	3.39	3.85	4.40	8.59
เกาหลีใต้	1.77	3.22	0.00	3.66	4.00	8.49
สิงคโปร์	na.	2.83	3.16	3.56	na.	7.95
มาเลเซีย	na.	0.86	0.95	1.18	na.	11.12
ไทย	0.58	0.92	0.87	1.04	1.41	9.29
ฟิลิปปินส์	0.57	0.67	0.67	0.78	0.95	5.24
อินเดีย	0.65	0.72	0.55	0.56	0.58	-1.13
จีน	0.23	0.37	0.34	0.36	0.48	7.63
อินโดนีเซีย	0.20	0.25	0.28	0.43	0.46	8.69
ปากีสถาน	0.37	0.39	0.38	0.44	0.45	1.98
เวียดนาม	na.	na.	na.	0.37	0.39	5.41

ที่มา : Werner International Managing Consultants

หมายเหตุ : ค่าจ้างแรงงานต่อชั่วโมงรวมสวัสดิการ

5. โครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งระบบไม่สมดุล

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขั้นปลายจะมีการขยายตัวมากกว่าอุตสาหกรรมปั่นด้าย ทอผ้า ฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นกลาง เนื่องจากอุตสาหกรรมขั้นปลายมีการใช้เงินทุนและเทคโนโลยีไม่สูงนัก และมีการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการรายใหม่ แตกต่างกับอุตสาหกรรมขั้นกลาง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้เงินทุนและเทคโนโลยีในระดับสูง การผลิตมีผลกระทบต่อมลภาวะและถูกจำกัดกำลังการผลิตจากนโยบายรัฐบาลที่ผ่านมา อุตสาหกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ อุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพให้มีมาตรฐานในระดับการส่งออก รวมทั้งไม่สามารถตอบสนองความต้องการผ้าผืนสำเร็จรูปของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในด้านคุณภาพ ความหลากหลาย ตลอดจนความเร็วในการผลิต ทำให้อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มบางส่วนต้องนำเข้าผ้าผืนสำเร็จรูปมาใช้ในการตัดเย็บ ขณะเดียวกันไทยก็ยังคงส่งออกผ้าดิบ ในสัดส่วนที่สูง

6. คุณภาพสินค้าอยู่ในระดับปานกลางลงมา

สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ผลิตในไทยโดยทั่วไป ส่วนใหญ่มีคุณภาพและราคาอยู่ในระดับปานกลางลงมา มีการผลิตจำนวนมาก ในขณะที่ประเทศคู่แข่ง เช่น ฮองกง มีความสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูง มีความซับซ้อนมาก และสามารถผลิตจำนวนไม่มาก มีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งเป็นไปตามภาวะการแข่งขันในปัจจุบันที่ผลักดันให้การผลิตเปลี่ยนไปจากเดิมที่ผลิตเพียงไม่กี่ชนิดในจำนวนมากไปสู่การผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายและมีจำนวนน้อย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ส่วนระยะเวลาการส่งมอบ แม้ว่าผู้ผลิตส่งออกของไทยจะพยายามปรับปรุงแล้ว แต่ก็ยังค่อนข้างช้ากว่าคู่แข่ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากกรณีที่ผู้ส่งออกต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต จะเสียเวลาในการสั่งซื้อและที่สำคัญการดำเนินการเกี่ยวกับพิธีการทางด้านศุลกากรจะใช้เวลาค่อนข้างช้า อีกทั้งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตแบบตอบสนองอย่างรวดเร็ว และการผลิตแบบทันเวลา ซึ่งต่างประเทศได้นำระบบนี้เข้ามาใช้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ที่ผลิตในไทยส่วนใหญ่ผลิตตามคำสั่งซื้อของผู้นำเข้า โดยใช้ตรายี่ห้อของผู้นำเข้า ส่วนการพัฒนาคุณภาพและรูปแบบด้วยตนเองมีเป็นส่วนน้อย

5.2 ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ขาดแคลนบริการพื้นฐานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งได้ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบริการพื้นฐานทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ในอันที่จะตอบสนองความต้องการของระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และสังคม ให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ และได้กลายมาเป็นปัญหาขอขาดที่สำคัญต่อการพัฒนา สิ่งนี้ได้ผลักดันให้ภาครัฐต้องรีบเร่งปรับมาตรการดำเนินงานพัฒนาบริการพื้นฐานหลายด้าน เช่น การปรับแผนลงทุน และปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและจัดการของรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ หลายประเภท แต่ก็สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนบริการพื้นฐานได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากรัฐบาลขาดนโยบายที่แน่ชัด ขาดแผนแม่บทในการพัฒนา ขาดการวางแผนล่วงหน้า ขาดการประสานให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ตลอดจนความล่าช้าของระบบราชการ

จนในปัจจุบันแม้จะมีการขยายหรือเพิ่มปริมาณการให้บริการในด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ บ้างแล้วกระนั้นก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ของอุตสาหกรรม ยิ่งไปกว่านั้นบริการที่มีอยู่ก็มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ เช่น ไฟฟ้าตก ไฟฟ้าดับ น้ำประปาไหลไม่สม่ำเสมอ มีแรงดันต่ำ และบางครั้งมีคราบสนิมทำให้เกิดการสูญเสียในขบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ หรือโทรศัพท์ไม่พอใช้ ต่อติดยากมีสัญญาณรบกวน คุณภาพเสียงต่ำ และสำเนาของโทรสารคลาดเคลื่อนไปจากต้นทางมาก รวมทั้งโครงข่ายระบบขนส่งที่ยังไม่สมบูรณ์ และเพียงพอที่จะรองรับปริมาณขนส่งได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2. อัตราค่าบริการพื้นฐานอยู่ในระดับสูง

น้ำบาดาลและน้ำประปา นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการผลิตของอุตสาหกรรมฟอกย้อมพิมพ์และแต่งสำเร็จได้มีการปรับอัตราค่าธรรมเนียมการใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้นในอัตราสูงมากเมื่อปี พ.ศ. 2538 คือ จากลูกบาศก์เมตรละ 0.75 บาท เป็น 3.50 บาท ครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศและมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นอีก โดยกรมทรัพยากรธรณีได้ชี้แจงเหตุผลว่าต้องการจะสงวนและรักษาแหล่งน้ำใต้ดินไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้แผ่นดินทรุดหรือถล่มโดยให้มีการนำขึ้นมาใช้อย่างประหยัด ซึ่งทางราชการก็ทราบว่ายัตรานี้เป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงและได้ช่วยเหลือลดต้นทุนผู้ประกอบการบางส่วนโดยการลดหย่อนค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำที่ปล่อยลงสู่พื้นดินตามธรรมชาติคืนให้ผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามน้ำบาดาลเป็นปัจจัยสำคัญต่อการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ และอัตราค่าธรรมเนียมการใช้น้ำบาดาลก็

เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต ถ้าหากมีอัตราสูงมากเกินไปก็จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเกินกว่าที่จะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ น้ำประปาที่เช่นกันได้มีการปรับขึ้นไปถึง 11 บาทต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อผู้ประกอบการเรียกร้องราคาขอความช่วยเหลือก็สามารถปรับลดลงได้เหลือ 8.50 บาทต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งก็ยังเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง

ไฟฟ้า จากการที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ได้นำระบบการคิดค่าไฟฟ้าตามช่วงเวลาของวัน (Time of day : TOD) มาใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2533 โดยแบ่งช่วงเวลากลับเป็น 3 ช่วง คือ 18.30-21.30 น. เป็นช่วง Peak 08.00-18.00 น. เป็นช่วง Partial-Peak 21.30-08.00 น. เป็นช่วง Off Peak ต่อมาหลังจากปี 2534 จนถึงปัจจุบันได้นำระดับแรงดันไฟฟ้ามาพิจารณาปรับปรุงการคิดค่าไฟฟ้า และในปี 2536 ได้นำสูตรการปรับค่าไฟฟ้าอัตโนมัติมาใช้ควบคู่กันและได้มีการขยายฐานช่วงเวลาที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดให้กว้างขึ้น เป็นเวลา 09.00-22.00 น. วันจันทร์-เสาร์ ถือเป็นช่วง Peak และระหว่าง 22.00-09.00 น. ในวันจันทร์-เสาร์ และวันอาทิตย์ทั้งวัน ถือเป็นช่วง Off Peak ส่วนระดับแรงดันไฟฟ้าจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ 69 KV 115 KV และ 230 KV เรียกว่าระบบ การคิดค่าไฟฟ้าตามเวลาการใช้ (Time of use : TOU) เพื่อลดความต้องการกำลังไฟฟ้าในช่วงระยะเวลาที่มีความต้องการกำลังไฟฟ้าของประเทศสูงสุดลง ด้วยการจูงใจให้ย้ายความต้องการกำลังไฟฟ้าในช่วงดังกล่าวไปยังช่วงเวลาอื่นที่มีความต้องการกำลังไฟฟ้าของประเทศน้อยกว่า แต่กลับเป็นระบบการคิดค่าไฟที่ใหม่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ใช้ระบบการผลิตแบบต่อเนื่องและต้องเดิน เครื่องตลอด 24 ชั่วโมง ไม่สามารถสับหลักตารางการผลิตให้พ้นจากช่วงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดได้ ทำให้ต้องแบกรับภาระค่าไฟฟ้าสูงขึ้นร้อยละ 16-20 เมื่อเทียบกับต้นทุนค่าไฟฟ้าต่อหน่วยเฉลี่ยในปี 2534 นอกจากนี้ค่าไฟฟ้าของไทยยังอยู่ในอัตราที่สูงกว่าประเทศอินโดนีเซีย (ภาคผนวก ค)

3. การให้บริการขนส่งล่าช้าและอัตราค่าบริการสูง

การทำเรือแห่งประเทศไทย จะทำหน้าที่ในการให้บริการด้านการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศ เช่น การบรรทุก ขนถ่าย ขนส่ง และการรับฝากสินค้าอันตราย การเก็บค่าบริการของไทยจะอยู่ในอัตราที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าบริการของประเทศสิงคโปร์ หรือในเรื่องของสินค้าฝ้าย การทำเรือได้กำหนดให้สินค้าฝ้ายเป็นสินค้าอันตราย ประเภท 4.1 ของเชิงไวไฟ ซึ่งได้รับการยกเว้นค่าภาระฝากสินค้า 1 วัน นับจากวันสิ้นสุดการขนถ่าย เดิมการทำเรือจะยกเว้นค่าภาระฝากสินค้า 3 วัน ซึ่งหากพ้นกำหนดจะถูกเรียกเก็บค่าภาระฝากสินค้าในอัตรา 9 บาท/ตัน/วัน ซึ่งเดิมเก็บในอัตรา 4 บาท/ตัน/วัน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอก็มีความประสงค์จะนำสินค้าฝ้ายออกจากท่าเรือโดยเร็ว แต่ติดขัดในด้านการให้บริการของการทำเรือและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินการไม่สามารถ

กระทำได้ภายใน 1 วัน และจะต้องเสียค่าภาระฝากสินค้าในอัตราที่สูง นอกจากนี้ค่าระวางเรือขนส่งสินค้าก็มีอัตราสูงเพราะถูกผูกขาดจากกองเรือต่างชาติ ซึ่งก็เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการออกพระราชบัญญัติพาณิชย์นาวีใหม่ที่พิจารณาล่าช้าอยู่ในขณะนี้ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

5.3 ปัญหาด้านกฎระเบียบของรัฐบาล

ขั้นตอนในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก การคืนอากรขาเข้าตาม มาตรา 19 ทวิ การคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีความยุ่งยาก ล่าช้า และไม่ชัดเจน ดังเช่น

1. ขั้นตอนทางด้านพิธีการศุลกากรของไทยในการนำเข้าสินค้ามาผลิตเพื่อส่งออก มีขั้นตอน รวกรวกเกินไป ทำให้ต้องใช้เวลาโดยประมาณ 5-7 วัน จึงจะสามารถนำสินค้าออกจากด่านศุลกากร เพื่อไปใช้ในการผลิตได้ ทำให้ผู้ประกอบการต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เมื่อเปรียบเทียบกับพิธีการนำเข้าของสิงคโปร์แล้วพบว่าสิงคโปร์ใช้เวลาเพียง 2 ชั่วโมงโดยประมาณสำหรับ สินค้าที่นำเข้าทางอากาศและโดยประมาณ 1 วันสำหรับสินค้าที่นำเข้าทางเรือ

ขั้นตอนของพิธีการศุลกากรของไทยที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านความล่าช้าและค่าใช้จ่ายที่ เพิ่มขึ้น ก็คือ

- ขั้นตอนการประเมินราคาสินค้า ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่กรมศุลกากรจะตรวจสอบ ราคาสินค้าในใบ INVOICE ที่ผู้ประกอบการยื่นต่อกรมศุลกากร เพื่อใช้เป็นฐานราคาสำหรับชำระภาษีนำเข้าว่ามีความถูกต้องเชื่อถือได้หรือไม่ โดยกรมศุลกากรจะใช้ราคาสูงสุดที่เคยนำเข้ามาระยะเวลา 3 เดือนเป็นเกณฑ์ในการประเมินเพิ่มราคา ซึ่งการค้นหาเอกสารข้อมูลนำเข้าที่กรมศุลกากรจัดเก็บไว้ และจะนำมาใช้ประเมินก็ใช้เวลานานพอสมควร หากราคาในใบ INVOICE ของผู้ประกอบการต่ำกว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะสั่งการให้เพิ่มราคาในใบ INVOICE ของผู้ประกอบการให้สูงขึ้นเท่ากับราคาสูงสุดใน ข้อมูลที่ผ่านมาสำหรับใช้เป็นฐานราคาในการคำนวณภาษีนำเข้า ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระต้นทุนแก่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าโดยทั่วไปและโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการนำเข้าเพื่อการส่งออก แม้ว่าผู้ประกอบการนำเข้าเพื่อการส่งออก จะไม่ต้องชำระภาษีให้แก่กรมศุลกากรแต่ใช้การวางหนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนก็ตาม ผู้ประกอบการก็ยังคงแบกรับภาระต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้นจากค่าธรรมเนียมขอทำหนังสือค้ำประกันของธนาคารบนฐานของภาษีนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการประเมินเพิ่มราคาสินค้าให้สูงขึ้น รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นด้วย (ภาคผนวก ง)

* การศึกษาของศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง “การจัดการกลยุทธ์และแผนงาน การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยของมูลนิธิพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย” และจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

ขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า หลังจากที่ได้ผ่านขั้นตอนการวางหนังสือค้ำประกัน ภาษีนำเข้าของธนาคารและการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดแล้วก็เป็นขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า โดยตรวจสอบสินค้าที่จัดเก็บที่โกดังสินค้าของการท่าเรือหรือท่าอากาศยานกับเอกสารที่ผู้ประกอบการนำมาแสดง เช่น ใบ INVOICE และ PACKING LIST ว่ามีความถูกต้องตรงตามรายการที่แสดงในเอกสารหรือไม่ หากพบว่ามีสินค้าที่มีลักษณะไม่ตรงหรือมีจำนวนเกินกว่าที่แสดงในเอกสาร ผู้ประกอบการก็จะถูกปรับให้ชำระภาษีนำเข้าเพิ่มเติมอีกโดยประมาณ 4 เท่าของภาษีนำเข้าที่ชำระไว้ ซึ่งนับเป็นการระคายให้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและเป็นการเสียเวลาด้วย

2. ขั้นตอนการขอคืนภาษีอากรจากการนำเข้าวัตถุดิบมาผลิตเพื่อการส่งออก หรือที่เรียกว่า อากรขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ มีความล่าช้า ใช้เวลาประมาณ 2-6 เดือนหรือบางรายใช้เวลาเกือบปี นับแต่การยื่นขอคืน ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการขออนหนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือการได้รับหนังสือค้ำประกันของธนาคารคืน และในการขอคืนภาษีอากรสิ่งทอบางชนิดมีสูตรมาตรฐานกำหนดไว้ แต่ถ้าเป็นสินค้าที่มีสูตรการผลิตต่างจากสูตรมาตรฐานก็สามารถยื่นสูตรการผลิตเพื่อขออนุมัติจากกรมศุลกากรได้ แต่ในปัจจุบันมีสูตรการผลิตในกรมศุลกากรเกือบ 400,000 สูตร ทำให้ต้องใช้เวลานานในการค้นหาสูตรเพื่อมาเทียบกับสูตรที่ผู้ผลิตยื่น ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นและเป็นการเสียโอกาสในการนำเงินสดหรือวงเงินคงเหลือที่ธนาคารไปใช้ได้ต่อไป

3. ขั้นตอนการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีความล่าช้าซึ่งในปัจจุบันใช้เวลาโดยประมาณถึง 6 เดือน นับตั้งแต่การยื่นขอคืน ทำให้ผู้ประกอบการขาดเงินทุนหมุนเวียนโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อยที่มีเงินทุนหมุนเวียนจำกัด นอกจากนี้ขั้นตอนการดำเนินแล้วยังมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ประกอบการปลอมแปลงเอกสารขึ้นมาเพื่อขอรับเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ต้องเข้มงวดในการตรวจเอกสารมากยิ่งขึ้น

5.4 ปัญหาทางด้านการตลาด

การทำตลาดของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะตลาดเชิงรับ คือ เป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อมากกว่าการทำตลาดเชิงรุกด้วยการออกไปติดต่อหาตลาด การทำโฆษณา การส่งเสริมการขาย การแนะนำสินค้าและคุณภาพสินค้าที่ไทยสามารถผลิตได้ ตลอดจนการสร้างรูปลักษณะสินค้าไทยว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการแสดงคุณภาพของสินค้าไทยให้เป็นที่ประจักษ์ เป็นการสร้างตลาดให้หลากหลายมากขึ้นกว่าเดิมที่มีอยู่ ซึ่งในส่วนนี้ทางภาครัฐก็ขาดการประชาสัมพันธ์ ในการสร้างภาพ

ลักษณะของประเทศ เพื่อที่จะสร้างความรู้สึกที่ดีต่อผู้ซื้อสินค้าจากไทย เช่นสินค้าที่ผลิตได้จากไทยไม่ได้ผลิตโดยการจ้างแรงงานเด็ก การกดขี่แรงงานและการทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่กำลังเป็นที่สนใจของตลาดหลักๆ เช่นตลาดสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เป็นต้น รวมทั้งการขาดแคลนบุคลากรทางด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดการเป็นนักการตลาดที่ดี คือขาดการวางแผนทางด้านการตลาดในระยะยาว ส่วนใหญ่มองภาพตลาดแค่ในระยะสั้นว่าสินค้านี้กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดก็เร่งทำการผลิต จนเป็นผลให้สินค้าที่ผลิตได้มีจำนวนมากเกินความต้องการของตลาด เกิดปัญหาการจำหน่ายไม่ออกหรือจำหน่ายไม่หมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการของไทยไม่มีการมองแนวโน้มของอุตสาหกรรมว่าความต้องการสินค้าเป็นไปในทิศทางใดแล้วผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากการขาดข้อมูลข่าวสารทางด้านการตลาด ไม่ว่าจะเป็นตลาดต่างประเทศหรือตลาดในประเทศ ทั้งจากภาครัฐและในส่วนส่วนตัวผู้ประกอบการเอง รวมทั้งขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ เช่น INTERNET เข้ามาช่วยทางด้านการตลาด จากกลยุทธ์การตลาดในเชิงรับนี่เองเป็นผลให้สินค้าของไทยไม่มีอำนาจในการต่อรองหรือไม่สามารถเพิ่มราคาของสินค้าได้

5.5 ปัญหาทางด้านการเงิน

ผู้ประกอบการขาดแคลนเงินทุนระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและคุณภาพของสินค้าให้สูงขึ้น สถาบันการเงินส่วนใหญ่มักจะไม่สนับสนุนทางการเงินแก่อุตสาหกรรมสิ่งทอ เนื่องจากเห็นว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ซบเซา และมักจะเป็นเงินทุนระยะสั้น ดอกเบี้ยสูง ซึ่งเครื่องจักรในอุตสาหกรรมสิ่งทอจะมีราคาสูง และเป็นธุรกิจที่ต้องใช้เวลานานในการคืนทุน ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในเรื่องดอกเบี้ย นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงของไทย อยู่ในอัตราที่สูงกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

5.6 ปัญหาทางด้านการจัดการ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีการนำระบบการจัดการการผลิตมาใช้อย่างไม่แพร่หลายนัก เช่นการผลิตที่เน้นในคุณภาพและวิเคราะห์ถึงความต้องการของตลาด (Total Quality Management : TOM) การผลิตแบบตอบสนองรวดเร็ว (Quick Response : QR) หรือการจัดการวัสดุคงคลัง เช่น 5ส Just In time ฯลฯ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอและใช้เวลานานในการผลิตซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วมีการนำระบบเหล่านี้มาใช้กันอย่างกว้างขวาง

และที่สำคัญคือขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการผลิต เพื่อให้ได้มาตรฐาน ISO 9000 และ ISO 14000 ที่องค์กรการค้าโลกได้กำหนดขึ้นมาใช้สำหรับผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในประเทศสมาชิกทั่วโลก หากผู้ประกอบการไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขก็จะไม่สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้

บทที่ 6

แนวทางการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 5 ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยมีปัญหาดังกล่าวหลายประการ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการแข่งขันในตลาดโลก อีกทั้งภายในปี พ.ศ. 2548 การค้าในตลาดโลกจะต้องเป็นไปอย่างเสรี จึงจำเป็นต้องมีมาตรการที่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยจะต้องมีการปรับตัวเพื่อตอบรับกับระบบการค้าเสรีดังกล่าว เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางในการปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การปรับตัวอย่างเร่งด่วน ซึ่งจะต้องกระทำในทันทีและให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2543 เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานการแข่งขันให้แข็งแกร่งและอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้กับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ และการปรับตัวระยะยาว เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ยุคแห่งการค้าเสรี

การปรับตัวอย่างเร่งด่วน

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีปัญหาสำคัญที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบการค้าเสรีในตลาดโลก คือ การปรับโครงสร้างภาคนำเข้าวัตถุดิบสำคัญและชิ้นส่วนอะไหล่เครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้ใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง เพื่อเป็นการสร้างฐานเสมอภาค (Level Playing Field) ในการแข่งขันให้แก่ผู้ผลิตไทย รวมทั้งลดขั้นตอนพิธีการศุลกากรซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการนำเข้าและส่งออก และการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ

1. การปรับโครงสร้างภาคนำเข้าวัตถุดิบในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยเฉพาะ สาร PTA DMT EG CPL และ AGY ที่ใช้ในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ ตลอดจนสีย้อม และสารเคมี ที่ใช้ในอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง เพื่อให้ต้นทุนด้านวัตถุดิบในการผลิตลดลง อันเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย ถึงแม้ว่าในขณะนี้รัฐบาลจะได้ประกาศลดภาคนำเข้า PTA DMT EG และ AGY จากร้อยละ 7 เหลือร้อยละ 5 ส่วนสารคาโปรแลคตัม หรือ CPL ที่ใช้ผลิตเส้นใยในลอน ยังคงมีการเก็บในอัตราร้อยละ 7 เช่นเดิม ซึ่งอัตราที่เรียกเก็บอยู่นี้นับว่าสูงกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญ โดยเฉพาะ จีน อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และไต้หวัน ซึ่งไม่มีการเก็บภาคนำเข้าเลยในบางประเทศ หรือเก็บในอัตราที่ต่ำมากประมาณร้อยละ 1-2 เท่านั้น ดังนั้นรัฐบาลควรจะได้ลดภาษีวัตถุดิบเหล่านี้ลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ

1-2 หรือไม่มีการเก็บภาษีนำเข้าเลย เพื่อที่จะให้ฐานของต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอขึ้นต้นของไทยอยู่ในระดับเดียวกับประเทศคู่แข่งชั้นที่สำคัญ นอกจากนี้ในส่วนของฝ้าย ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตเส้นใยและเส้นด้ายฝ้ายมีการเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 10 ซึ่งเป็นปัญหาแก่ผู้ผลิต เนื่องจากฝ้ายต้องอาศัยการนำเข้าถึงร้อยละ 90 ของปริมาณการใช้ทั้งหมด รัฐบาลไม่ควรเก็บภาษีนำเข้าฝ้ายเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกฝ้าย รัฐบาลควรจะส่งเสริมให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นเพื่อเป็นการทดแทนการปลูกฝ้าย เนื่องจากการปลูกฝ้ายก่อให้เกิดมลพิษอย่างมากและผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุนเท่าใดนัก และสำหรับเกษตรกรที่ยังคงต้องการปลูกฝ้ายอยู่รัฐก็ควรทำการส่งเสริมหัตถกรรมพื้นบ้านที่ใช้ฝ้ายในการผลิต เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ฝ้าย แทนที่จะทำการขายเฉพาะปุยฝ้าย

สำหรับอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ ซึ่งประสบปัญหาภาษีนำเข้าสีย้อมอยู่ในอัตราที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งชั้นโดยเฉพาะประเทศอินโดนีเซียมีการเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 5 ในขณะที่ไทยเก็บสูงถึงร้อยละ 10 ฉะนั้นรัฐบาลควรลดอัตราภาษีนำเข้าให้ใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่งชั้นประมาณร้อยละ 5 ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ ในการทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง และจะส่งผลให้ผ้าผืนสำเร็จรูปที่เป็นวัตถุดิบการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องนุ่งห่มก็จะมีราคาลดต่ำลงตามไปด้วย ซึ่งผ้าผืนสำเร็จรูปนี้ถือเป็นวัตถุดิบที่สำคัญที่สุดในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป คือมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 57 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

โครงสร้างภาษีนำเข้าชิ้นส่วนและอะไหล่เครื่องจักร ที่สูงถึงร้อยละ 30-60 ก็เป็นปัญหาแก่ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไม่น้อย ในการซ่อมแซมหรือปรับปรุงเครื่องจักร เนื่องจากการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอมีการใช้เครื่องจักรในทุกขบวนการผลิต ฉะนั้นจึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องจักรสูงตามไปด้วย

อย่างไรก็ตามในการปรับลดอัตราภาษีอากรขาเข้าของรัฐบาลน่าจะทำได้ไม่ยากนัก เพราะภายใต้ข้อกำหนดของ WTO รัฐบาลจะต้องให้ความคุ้มครองกับอุตสาหกรรมภายในประเทศน้อยลง และยกเลิกการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศภายในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งจากข้อกำหนดดังกล่าวนี้รัฐบาลน่าจะพิจารณาปรับลดอัตราภาษีอากรขาเข้าลงให้เร็วกว่าเดิมได้ เพื่อเป็นการช่วยเหลืออุตสาหกรรมที่สำคัญในประเทศ และเป็นการเร่งให้ผู้ผลิตภายในประเทศปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้น นอกจากนี้วัตถุดิบที่สำคัญในอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์และฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จบางชนิดที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ รัฐบาลควรจะปรับลดอัตราภาษีอากรขาเข้าได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. ลดขั้นตอนพิธีการทางศุลกากร ในการแก้ปัญหาขั้นตอนในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกรวมทั้งการคืนอากรขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ และการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่มีความยุ่งยาก ลำบากและไม่ชัดเจนนั้น จะต้องปรับปรุงระเบียบปฏิบัติราชการของกรมศุลกากร เพื่อให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

ในการลดขั้นตอนการดำเนินพิธีการศุลกากรนั้น จากการศึกษาของศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในเรื่อง การจัดการกลยุทธ์และแผนงาน การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย ของมูลนิธิพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยและจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่ากรมศุลกากร ควรจะดำเนินการเพื่อให้ขั้นตอนพิธีการศุลกากรมีความรวดเร็วขึ้น ดังนี้

2.1 นำระบบ EDI (Electronic Data Interchange) เข้ามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินพิธีการศุลกากรทุกขั้นตอนโดยเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานในต่างประเทศและในประเทศ เช่น การทำเรือทำอากาศยาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการมีความชัดเจน แน่นนอน และรวดเร็ว เช่นเดียวกับสิงคโปร์ ซึ่งในขณะนี้กรมศุลกากรของไทยได้มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เฉพาะการเก็บข้อมูลในบางขั้นตอนเท่านั้น เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์แต่เพียงในเชิงสถิตินำเข้าและส่งออกเท่านั้น แทนที่จะนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของทั้งกรมศุลกากร การทำเรือ และทำอากาศยาน ถ้าหากกรมศุลกากรได้นำระบบ EDI ที่สามารถติดต่อกับระบบ EDI ของหน่วยงานในต่างประเทศ และในประเทศได้แล้ว จะช่วยให้กรมศุลกากรมีความคล่องตัวในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ช่วยให้กรมศุลกากรสามารถตรวจสอบราคาที่แสดงในใบ INVOICE ได้ว่าตรงกับที่แสดงไว้เมื่อคราวส่งออกจากประเทศต้นทางหรือไม่ โดยการติดต่อผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทำให้สามารถตรวจสอบและรู้ผลได้ในเวลาอันรวดเร็วมาก มีความถูกต้อง แน่นนอน ซึ่งจะช่วยลดภาระทางด้านเวลาและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งในปัจจุบันกรมศุลกากรก็ได้มีเป้าหมายที่จะนำเอาระบบ EDI เข้ามาช่วยในการดำเนินงานมากขึ้น ส่วนในระหว่างที่ยังไม่สามารถนำระบบ EDI เข้ามาใช้ในงานของกรมศุลกากรได้ กรมศุลกากรควรจะยกเลิกระบบราคากลางสูงสุดที่เคยนำเข้าเป็นเกณฑ์ในการประเมินเพิ่มราคา และนำมาประเมินอากรขาเข้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก เพราะอากรดังกล่าวผู้ประกอบการสามารถขอคืนได้เมื่อมีการส่งออกอยู่แล้ว โดยให้ใช้ราคาตามใบ INVOICE ได้เลย และถ้าหากพบว่าผู้นำเข้ารายใดแสดงหลักฐานเท็จในภายหลังก็ให้ดำเนินการเป็นราย ๆ ไป ซึ่งจะช่วยให้ระยะเวลาการผ่านพิธีการลดลงได้ถึง 1-2 วัน รวมทั้งจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้นำเข้า ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการส่งออกของไทยต่อไป

2.1.2 ช่วยให้เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรสามารถเรียกดูจากฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศได้ ทำให้สามารถตรวจสอบกลับไปยังประเทศผู้ส่งออกต้นทางได้ว่าสินค้าที่ไทยนำเข้ามาจัดอยู่ในพิกัดใด หรือสินค้าประเภทเดียวกันเคยนำเข้าในพิกัดใด ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องใช้วิจารณญาณของตนเองในการจัดสินค้าเข้าพิกัดอัตราภาษีซึ่งทำให้เกิดความไม่แน่นอนและมีความล่าช้า

2.2 ควรจะลดบทลงโทษจากการปรับ 4 เท่า ของอากรที่ชำระขาดเนื่องจากสินค้าที่นำเข้าเกินจากที่แสดงในใบ INVOICE เป็นปรับเท่าที่ผู้นำเข้าชำระขาด เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้นำเข้า

2.3 กรมศุลกากรควรจัดเจ้าหน้าที่ทำงานในวันหยุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออกเช่นเดียวกับที่ทำกันในหลายประเทศ และควรจัดสรรกำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมและเพียงพอในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงาน รวมถึงการอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถทำงานแทนกันได้ และควรเร่งรัดการตรวจปล่อยสินค้าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.4 สำหรับความล่าช้าในการคืนอากรขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ก็ต้องเร่งรัดให้มีการนำระบบ EDI มาใช้โดยเร็วเพื่อช่วยให้การคืนอากรมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการออกแบบโปรแกรมให้มีการคำนวณและตัดรายการจากข้อมูลนำเข้าและส่งออกของผู้ประกอบการที่มีอยู่แล้ว เพื่อการคืนอากรโดยอัตโนมัติ

ในส่วนของการคืนอากรขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ในปัจจุบันกรมศุลกากรก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้ส่งออก ดังนี้

2.4.1 ให้สิทธิพิเศษผู้ส่งออกภายใต้มาตรา 19 ทวิ ที่มีประวัติดีโดยการรับรองของสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า จะได้ลดยอดค้ำประกันธนาคารลงครึ่งหนึ่ง

2.4.2 ให้ใช้สูตรมาตรฐานสำหรับเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดหรือมากที่สุด ภายใต้การคืนภาษีอากรตามมาตรา 19 ทวิ

2.4.3 ให้มีการคืนภาษีอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยระบบบัญชี คือไม่ต้องยื่นสูตร แต่ให้บริษัทส่งออกที่กรมศุลกากรพิจารณาแล้วว่าเข้าข่ายผู้ส่งออกชั้นดีทำบัญชีการตัดวัตถุดิบเหมือนกับกรยื่นงบภาษีให้กรมสรรพากรพร้อมรับรองโดยผู้ตรวจสอบบัญชีมายื่นตัดบัญชีวัตถุดิบพร้อมขอคืนค้ำประกันจากกรมศุลกากร ซึ่งจะทำให้ผู้ส่งออกมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น

2.5 สำหรับขั้นตอนการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในปัจจุบันกรมสรรพากรได้มีการดำเนินการเพื่อที่จะคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับผู้เสียภาษีได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนี้

2.5.1 จะจัดเกรดของผู้เสียภาษี เป็นผู้เสียภาษีที่ดี ผู้เสียภาษีที่ดีปานกลาง และผู้เสียภาษีที่ต้องคอยระวังในการตรวจคืน ถ้าเป็นผู้เสียภาษีที่ดีเมื่อยื่นแบบขอคืนภาษีจะได้รับคืนภาษีทันทีโดยไม่ต้องให้มีหนังสือคำประกันของธนาคาร เพราะถือว่าเป็นบริษัทที่เชื่อถือได้และมีระบบบัญชีที่ดี ส่วนผู้เสียภาษีที่ดีปานกลางจะได้รับเงินภาษีคืนทันทีแต่ต้องมีหนังสือคำประกันของธนาคารมายื่นด้วย ถ้าไม่มีก็จะต้องถูกตรวจสอบก่อนซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควร สำหรับผู้เสียภาษีที่ต้องคอยระวังนั้นจะถูกตรวจสอบอย่างละเอียด ซึ่งจะได้รับการคืนภาษีช้ากว่า 2 กรณีแรก

2.5.2 ผู้เสียภาษีไม่ว่าจะอยู่ในประเภทใดก็ตามจะได้รับคืนภาษีทันที โดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้นถ้าหากมีหนังสือคำประกันของธนาคารมายื่น

อย่างไรก็ตามในการทำหนังสือคำประกันของธนาคารของผู้เสียภาษี เพื่อที่จะได้รับคืนภาษีโดยเร็วนั้นผู้เสียภาษีจะต้องนำเงินจำนวนร้อยละ 50 ของเงินคืนภาษีทั้งหมดมาวางไว้กับธนาคารเพื่อเป็นการค้ำประกันแล้วจึงจะได้รับการค้ำประกันจากธนาคาร และจะต้องเสียค่าธรรมเนียมต่างหากอีกร้อยละ 1-2 ซึ่งเป็นภาระให้กับผู้เสียภาษีเนื่องจากเป็นจำนวนเงินที่สูง

2.6 ส่วนอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลให้การคืนภาษีอากรล่าช้า ก็คืองานทางด้านเอกสารโดยเฉพาะการส่งออกจากท่าเรือต่างจังหวัดจะใช้เวลาถึง 3-4 เดือนกว่าเอกสารจะส่งถึงกรมศุลกากร ในทางปฏิบัติควรให้นายตรวจปล่อยสินค้าที่ทำเรือสกลหลังสำเนาใบขนเพิ่มอีก 1 ใบ เพื่อให้ผู้ส่งออกใช้เป็นหลักฐานในการขอคืนอากรและเงินชดเชยได้ทันทีโดยไม่ต้องนำใบขนตัวจริงซึ่งอยู่ต่างกองต่างแผนกและมีการส่งต่อกันล่าช้ามาก

3. การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีการผลิตเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เนื่องจากเทคโนโลยีการผลิตที่ดีย่อมส่งผลถึงผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ดังนั้นในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ดังนี้

3.1 อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ของไทยไม่มีปัญหาเรื่องเทคโนโลยีการผลิตที่ล้าสมัยเหมือนอุตสาหกรรมสิ่งทอขั้นอื่นๆ แต่ก็มีคามจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต โดยเฉพาะการประหยัดพลังงาน โดยการพัฒนากระบวนการผลิตให้มีความต่อเนื่องกันมากขึ้น เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในอุตสาหกรรมนี้ นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติพิเศษมากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่อยู่ในตลาดระดับสูงขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์

3.2 อุตสาหกรรมปั่นด้าย เทคโนโลยีในอุตสาหกรรมปั่นด้าย ได้แก่ Opening Carding Drawing Roving และ Spinning ซึ่งขบวนการ Spinning หรือการปั่นด้าย ถือเป็นเทคโนโลยีที่สำคัญที่สุด การพัฒนาเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมนี้เน้นหนักไปที่การพัฒนาเครื่องจักรให้มีความอัตโนมัติ และมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น ลดการใช้แรงงานคน เนื่องจากในการผลิตเส้นด้ายส่วนที่เสียเวลามากที่สุด คือ การใช้แรงงานคนในการเปลี่ยนแกนและขนส่ง และที่สำคัญคุณสมบัติของเส้นด้ายต้องมีคุณภาพ เช่น มีความสม่ำเสมอและมีความเหนียวสามารถทนแรงดึงสูง และตรงตามความต้องการมากขึ้น นอกจากนี้ในขบวนการผลิตต้องมีการปรับปรุงเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

ประสิทธิภาพในการผลิตของอุตสาหกรรมปั่นด้าย ขึ้นอยู่กับความเข้าใจเครื่องจักร เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดูแลรักษาอย่างถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานของเครื่องจักรได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

3.3 อุตสาหกรรมทอผ้า เป็นอุตสาหกรรมที่มีความจำเป็นอย่างมากในการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิต เนื่องจากเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยมีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่าเครื่องทอผ้าแบบมีกระสวยประมาณ 3 เท่า และในขณะเดียวกันประเทศที่พัฒนาแล้ว เครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยจะถูกนำมาใช้แทนเครื่องทอผ้าแบบมีกระสวยในสัดส่วนที่สูง เนื่องจากเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยมีความเร็วสูงกว่า มีเสียงเบากว่าเครื่องทอผ้าแบบมีกระสวย และที่สำคัญผ้าผืนที่ได้จากเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยมีคุณภาพที่ดีกว่า นอกจากนี้ยังคาดว่าความต้องการในผ้าผืนที่ทอด้วยเครื่องทอผ้าแบบไร้กระสวยจะเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของอุตสาหกรรมทอผ้าก็มีความจำเป็นในการพัฒนาวิศวกรและช่างเทคนิคให้มีความรู้และความสามารถในการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องทอผ้า เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมปั่นด้าย เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

3.4 อุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมนี้มีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าอุตสาหกรรมสิ่งทออื่นๆ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคในด้านงานย้อม พิมพ์ผ้า และการแต่งสำเร็จ ซึ่งนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการกำหนดคุณภาพผลผลิต ในขณะเดียวกันเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตก็เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิภาพการผลิตและการควบคุมผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการ

การผลิตในอุตสาหกรรมนี้ส่วนใหญ่เป็นการใช้สี สารเคมี และพลังงานเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการใช้น้ำในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง และต้องมีการบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นมาด้วย ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ค่อนข้างสูง ดังนั้นการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และแต่งสำเร็จ จึงขึ้นอยู่กับ การประหยัดการใช้น้ำ สี สารเคมี และพลังงาน การลดปัญหาน้ำเสียที่เกิดจากขบวนการผลิต และการควบคุมคุณภาพในการย้อมสี พิมพ์ลายผ้า และแต่งสำเร็จ

35 อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมนี้ไม่ล้าสมัยมากนัก เนื่องจากการผลิตมีสัดส่วนการใช้ทุนต่อแรงงานต่ำ มีการใช้แรงงานเข้มข้น การประหยัดแรงงานในอุตสาหกรรมนี้ทำได้ยากเนื่องจากยัง無法ใช้ระบบอัตโนมัติได้ทั้งหมด แต่ยังมีจักรเย็บผ้าที่มีความอัตโนมัติมากขึ้น ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสามารถทำได้โดยการฝึกอบรมแรงงานให้มีทักษะมากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน นอกจากนี้ยังช่วยได้ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเครื่องจักรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ อย่างเช่น Computer Aided Design (CAD) Computer-Aided Manufacturing (CAM) เครื่องตรวจผ้า เครื่องตัดผ้า เครื่องขนส่งผ้า (Mover) เป็นต้น โดยที่ CAD ช่วยในการออกแบบ การปรับขนาด และการจัดวางแบบ ทำให้สามารถลดการใช้แรงงานและประหยัดผ้า ส่วน CAM เป็นโปรแกรมที่ทำให้การทำงานในส่วนของ CAD มีความเชื่อมโยงกับเครื่องจักรในการผลิต ทำให้ประหยัดเวลา แรงงานด้านเทคนิค และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้นและถือเป็นการลดต้นทุนการผลิต

วิธีที่สำคัญในการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต คือการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตให้ทันสมัยยิ่งขึ้น แต่ปัจจัยหลักในการเปลี่ยนเครื่องจักรคือ เงินทุน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการไม่มีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิต ฉะนั้นรัฐบาลควรเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องนี้ ซึ่งรัฐบาลอาจจะดำเนินได้หลายแนวทาง ดังนี้

1 การยกเว้นอัตราภาษีนำเข้าเครื่องจักรใหม่ ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการเกี่ยวกับภาษีนำเข้าเครื่องจักรใหม่ คือ ให้นำการยกเว้นภาษีอากรเครื่องจักร สำหรับโครงการที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตการส่งเสริมการลงทุนเขต 3 โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการยกเว้นภาษีอากรเครื่องจักรในกิจการ 6 ประเภท ประกอบด้วย กิจการระบบขนส่งพื้นฐาน กิจการสาธารณูปโภค กิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาหรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อม กิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยี กิจการอุตสาหกรรมพื้นฐาน และกิจการอุตสาหกรรมผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลักและต้องมีการส่งออกไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของการจำหน่ายทั้งหมด

2 การจัดตั้งกองทุนพิเศษเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก ที่มีปัญหาเรื่องขาดเงินทุนในการเปลี่ยนเครื่องจักร เนื่องจากไม่สามารถขอกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ได้ ซึ่งลักษณะของเงินกองทุนดังกล่าวนี้จะเป็นเงินที่ให้ผู้ประกอบการกู้เพื่อใช้ในการเปลี่ยนเครื่องจักร โดยเสียดอกเบี้ยต่ำหรือในลักษณะของระยะเวลาการชำระหนี้ที่นานพอที่เครื่องจักรจะก่อให้เกิดรายได้ให้สามารถคืนเงินลงทุน

* ขนาดของผู้ประกอบการ กำหนดจากกำลังการผลิตของอุตสาหกรรม โดยอุตสาหกรรมขนาดเล็กต้องมีเครื่องจักรประมาณ 50-200 เครื่อง ส่วนอุตสาหกรรมขนาดกลางมีเครื่องจักรไม่เกิน 200-500 เครื่อง

นั้นได้ ประมาณ 8-10 ปี จากเดิมที่กำหนดระยะเวลาไว้ 5 ปี ซึ่งมีการประมาณกันว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มต้องการเงินทุนประมาณ 40,000 ล้านบาท เพื่อนำไปปรับปรุงเทคโนโลยีในการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัย ทดแทนเครื่องจักรที่ล้าสมัย ทั้งนี้เพื่อให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต อันมีผลต่อฐานะการแข่งขันในตลาดโลก และล่าสุดเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2540 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้รัฐบาลสนับสนุนเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ วงเงิน 2.5 หมื่นล้านบาท แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอในอัตราดอกเบี้ย MLR -3.5% หรือประมาณร้อยละ 9.4125 กำหนดระยะเวลาชำระคืน 5-7 ปี ซึ่งสามารถขอกู้ได้จากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยวงเงินดังกล่าวได้มีการจัดสรรออกเป็น 3 ปี คือ ปีแรก 2,000 ล้านบาท ปีที่สอง 7,000 ล้านบาท และปีสุดท้าย 16,000 ล้านบาท

3. ในการคำนวณภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการที่จะลงทุนในเครื่องจักรใหม่ สามารถคำนวณค่าเสื่อมราคาได้ 1.5 เท่าของราคาเครื่องจักร หรือสามารถนำกำไรก่อนหักภาษีเงินได้มาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนเครื่องจักร (ไม่เกินร้อยละ 50 ของกำไร) สำหรับกรณีของการปรับปรุงเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการสามารถนำเงินลงทุนนั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้

การปรับตัวระยะยาว

การปรับตัวระยะยาวเป็นการปรับตัวของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้อุตสาหกรรมดำรงอยู่และพัฒนาก้าวหน้าต่อไปแบบยั่งยืน (Sustainable Development) โดยการปรับตัวนี้เป็นการปรับตัวของผู้ผลิตเองซึ่งจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากภาครัฐบาล ทั้งนี้การปรับตัวระยะยาวจะต้องกระทำควบคู่ไปกับการปรับตัวอย่างเร่งด่วน เพื่อเตรียมความพร้อมในการตอบรับกับระบบการค้าเสรีที่กำลังจะมาถึงในปี พ.ศ. 2548

การปรับตัวของผู้ผลิต

1. ควรย้ายฐานการผลิตไปในเขตที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาต้นทุนการผลิตทางด้านค่าจ้างแรงงาน และการขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากในต่างจังหวัดมีแรงงานจำนวนมาก และค่าจ้างแรงงานต่ำ แต่การย้ายฐานการผลิตอาจทำได้เฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งมีการใช้เครื่องจักรไม่มากนัก เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive) ซึ่งปรากฏว่าในปัจจุบันผู้ประกอบการสามารถทำการย้ายฐานการผลิตได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ด้วยความช่วยเหลือของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบันมีลักษณะการปฏิบัติงานที่สนองนโยบายกระจายอุตสาหกรรมสู่ชนบทของรัฐบาลมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการจัดหาแรงงานในท้องถิ่นต่างจังหวัด

นอกจากนี้ผู้ประกอบการที่ต้องการใช้ปัจจัยการผลิตราคาถูกในต่างจังหวัด อาจทำได้ในลักษณะของการไปลงทุนตั้งส่วนขยายของอุตสาหกรรม ในระยะแรกของการปรับตัวก่อน แทนที่จะย้ายฐานการผลิตไปทั้งหมดในทันที การย้ายไปผลิตในต่างจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดทางภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากแรงงานจะมีอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่ากรุงเทพฯ และปริมณฑลแล้ว กลุ่มจังหวัดดังกล่าวยังใกล้แหล่งตลาดที่สำคัญอีกด้วย นั่นคือ ตลาดในกลุ่มประเทศอินโดจีน ซึ่งสินค้าสามารถทำการซื้อขายกันผ่านทางตลาดชายแดนได้ และคาดว่าตลาดนี้จะเป็นตลาดที่มีศักยภาพแห่งใหม่สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย เนื่องจากมีประชากรอยู่เป็นจำนวนมากที่ต้องการผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นปัจจัยจำเป็นในการดำรงชีพ อย่างไรก็ตามแม้ว่าในกลุ่มตลาดอินโดจีนไทยอาจเผชิญปัญหาการแข่งขันกับคู่แข่งที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นจีน อินโดนีเซีย หรือแม้กระทั่งเวียดนามเองก็ตาม ซึ่งมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทย แต่ถ้ามองการปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยสำเร็จ ผู้ประกอบการของไทยก็จะมีข้อได้เปรียบอื่นๆ เหนือคู่แข่งอื่น ซึ่งรวมถึงคุณภาพและความหลากหลายของสินค้า และการอยู่ใกล้ตลาดก็จะช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งและเวลาส่งมอบลงได้มากอีกด้วย กอปรกับความสัมพันธ์ทางการทูตและการค้าที่ดีของไทยกับกลุ่มประเทศที่เป็นตลาดดังกล่าวมีมานานย่อมทำให้การเจาะและขยายตลาดทำได้โดยไม่ยากนัก

นอกจากการส่งสินค้าไปจำหน่ายในประเทศอินโดจีนเหล่านี้แล้ว ผู้ประกอบการของไทยควรอาศัยความได้เปรียบในการดำเนินงานอุตสาหกรรมที่มีความชำนาญมากกว่า เพื่อเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยอาศัยแรงงานที่มีมากและอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำ ผลิตสินค้าสู่ตลาดท้องถิ่นและส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศอื่นๆ ด้วยต้นทุนการผลิตที่ถูกลงกว่า การทำเช่นนี้ นอกจากจะสามารถสร้างตลาดภายในประเทศเหล่านั้นแล้ว ขณะเดียวกันยังอาจครองความเป็นผู้นำตลาดในประเทศนั้นได้อีกด้วย ซึ่งถือเป็นการสกัดกั้นความนิยมในสินค้าของประเทศคู่แข่งไปในตัว

2. ผู้ประกอบการต้องผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐานสินค้าสากล ในปัจจุบันมาตรฐานสินค้าเข้ามามีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการค้าระหว่างประเทศ ทั้งในกรณีของความสามารถในการเจาะตลาด เนื่องจากสินค้าที่ได้รับมาตรฐานสินค้า ISO 9000 หมายถึง ระบบบริหารคุณภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกประเทศทั่วโลก ซึ่งถือว่าเป็นใบเบิกทางที่ดีในการเข้าสู่ตลาดต่างๆ ภายใต้การค้าเสรี และในกรณีของการกีดกันทางการค้า โดยเฉพาะ ISO 14000 ที่ยกประเด็นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า

ISO 9000 เป็นระบบการบริหารซึ่งมีรูปแบบอยู่ในกรอบมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างระบบบริหารคุณภาพรวมทั้งทำข้อมูลและคงรักษาไว้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง แสดงให้ลูกค้าได้เห็นถึงสัญญาด้านคุณภาพที่ตกลงไว้และสามารถจะทำได้ การควบคุมวงจรตั้งแต่ต้นจนจบ มีการปรับปรุงและพัฒนา และผลิตภัณฑ์เชื่อถือได้

ภายใต้การค้าเสรีในตลาดโลกที่จะมีขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ทำให้การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันมากขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันด้านราคาซึ่งไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าได้ ฉะนั้นจึงจำเป็นที่ผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยต้องหันมาเน้นการแข่งขันในเรื่องของคุณภาพของสินค้าที่ดี และตรงตามความต้องการของลูกค้า การที่จะทำการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้นั้นต้องเริ่มตั้งแต่การปรับปรุงประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งนั้นหมายถึงการใช้มาตรฐาน ISO 9000 มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กร เพื่อก่อให้เกิดศักยภาพการแข่งขัน การดำเนินการเพื่อให้ได้มาตรฐาน ISO 9000 นั้นผู้ประกอบการจะต้องนำรูปแบบการบริหารองค์กรตามที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานมาเป็นกรอบในการบริหารและปฏิบัติงาน

ในเรื่อง ISO 14000 จากการประชุม GATT รอบอุรุกวัยที่ผ่านมาได้ข้อสรุปในหลายเรื่องที่เป็นความตกลงในระหว่างประเทศสมาชิก และได้ให้มีการจัดตั้งองค์การการค้าโลกขึ้นเมื่อ 1 มกราคม 2538 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อตกลง โดยเป้าหมายหลักประการหนึ่งของ GATT คือ

การเปิดตลาดการค้าเสรีขึ้นในโลก หมายถึงการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ และการอุดหนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศจะต้องมีน้อยลง ประเทศกำลังพัฒนากล่าวหาว่าประเทศพัฒนาแล้วใช้ประเด็นสิ่งแวดล้อมมาเป็นเครื่องกีดกันทางการค้าเพื่อเป็นการปกป้องตัวเอง ดังนั้นความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า (Technical Barriers to Trade Agreement) จึงได้กำหนดให้นำมาตรฐานระหว่างประเทศมาอ้างอิง ด้วยเหตุนี้องค์การการค้าโลกจึงได้นำมาตรการทางการค้ามาเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งก็จะได้ประโยชน์ในด้านให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการค้ามาสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอีกด้วย

เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมามาตรการความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมในระดับนานาชาติเป็นเพียงเรื่องเดียวที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และการนำมาตรการดังกล่าวนี้มาใช้ก็เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในด้านการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ระหว่างการผลิตสินค้าด้วยต้นทุนต่ำเนื่องจากไม่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีกับการผลิตสินค้าที่มีต้นทุนสูงเพราะได้รวมต้นทุนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเข้าด้วย ดังนั้นองค์การการค้าโลกจึงกำหนดมาตรฐานสินค้า ISO 14000 ขึ้นมาใช้สำหรับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่จะนำส่งออกจำหน่ายในประเทศสมาชิกทั่วโลก และหากผู้ประกอบการใดไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข ก็จะไม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยเพื่อการส่งออกที่ควรตระหนักถึง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าขณะนี้องค์การการค้าโลกยังไม่ประกาศใช้มาตรฐาน ISO 14000 ก็ตาม แต่เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ประกอบการในการใช้ ISO 14000 เป็นกลยุทธ์นำอุตสาหกรรมของไทยเข้าสู่การแข่งขันในตลาดการค้าโลก ทางสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม จึงได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1 ติดตามการกำหนดมาตรฐานของคณะกรรมการวิชาการคณะที่ 207 (Technical Committee 207) ขององค์การมาตรฐานสากล (International Standard Organization) อย่างใกล้ชิดและเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง และรายงานหรือทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารแก่ผู้เกี่ยวข้อง

2 สร้างจิตสำนึกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญของการพัฒนาธุรกิจควบคู่ไปกับสิ่งแวดล้อม

3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าของอุตสาหกรรมโดยนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาให้บริการองค์กร

4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานสากล

5. จัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองหน่วยงานด้านการมาตรฐาน (National Accreditation Council : NAC) เพื่อทำหน้าที่รับรองฐานะของหน่วยงานในประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นในอนาคต แนวทางนี้นอกจากจะขจัดอุปสรรคทางการค้าของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแล้ว ยังเป็นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยอีกด้วย ทั้งนี้จะส่งเสริมไม่เฉพาะอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เท่านั้น แต่จะครอบคลุมถึงอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กในส่วนกลางและภูมิภาค ให้มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตาม ISO 14000 ด้วย

3. ปรับกลยุทธ์ทางการตลาดในเชิงรุกมากขึ้น กลยุทธ์ด้านการตลาดของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เดิมเป็นการทำตลาดเชิงรับคือผลิตตามคำสั่งซื้อเป็นสำคัญ แต่ปัจจุบันสภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมเปลี่ยนไปทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดใหม่ โดยการดำเนินการทางตลาดในเชิงรุกมากขึ้น ดังนี้

1. การหาตลาดใหม่ๆ เนื่องจากตลาดที่สำคัญของการส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยต้องเผชิญปัญหาการแข่งขันจากประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ส่งออกควรจะมองหาตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ตลาดในเอเชีย และตลาดประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีน เนื่องจากเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่เริ่มมีกำลังซื้อมากขึ้นหนึ่ง นอกจากนี้แนวโน้มของแฟชั่นก็คล้ายคลึงหรือเหมือนกันกับของไทย โดยเฉพาะตลาดในอาเซียนและอินโดจีนได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ของประเทศไทยพอสมควร จึงมีโอกาที่จะยอมรับในผลิตภัณฑ์ของไทยได้ง่าย

ในการเจาะตลาดต่างประเทศใหม่นั้นจะต้องร่วมมือกันทั้งภาครัฐโดยเฉพาะศูนย์พาณิชย์ที่ประจำในประเทศต่างๆ และส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้ กล่าวคือควรมีบทบาทในการช่วยเหลือการเจาะตลาดของผู้ประกอบการชาวไทยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดย

การให้คำแนะนำและข้อมูลลักษณะตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศนั้นๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยได้รับทราบข้อมูลเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด การเจาะตลาดต่างประเทศนี้อาจใช้วิธีการส่งเสริมการตลาดรูปแบบต่างๆ เข้ามาช่วย เช่น การจัดงานสินค้า การออกร้านให้ผู้ประกอบการในประเทศได้พบปะกับผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศโดยตรงมากขึ้น และในส่วนของผู้ประกอบการเองที่ควรทำการศึกษาหาข้อมูลทางการตลาดเองด้วย เนื่องจากในปัจจุบันตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นตลาดของผู้บริโภค ดังนั้นผู้ประกอบการที่มีการศึกษาภาวะตลาดมาก่อน ย่อมมีโอกาสที่จะแข่งขันในตลาดได้ คือต้องรู้ถึงความต้องการของผู้บริโภคในตลาดนั้นๆ ว่าต้องการสินค้าประเภทใด และทำการผลิตให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว

2 มีการใช้กลยุทธ์การตอบสนองรวดเร็ว (Quick Response) ในขบวนการทางการตลาด ภายใต้การแข่งขันที่รุนแรงในตลาดการค้าโลกจำเป็นต้องให้ผู้ประกอบการจะต้องสามารถผลิตและส่งมอบสินค้าได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการให้ความสำคัญกับบริการหลังการขาย เพื่อครองความเป็นผู้นำในตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงในกลยุทธ์การตอบสนองรวดเร็ว คือ คุณภาพของสินค้า ต้นทุนการผลิต และเวลาในการจัดส่ง ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบของความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก แต่ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการสามารถใช้กลยุทธ์การตอบสนองรวดเร็วได้นั้น คือ เทคโนโลยี กล่าวคือ เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะต้องมีประสิทธิภาพในการผลิต สามารถผลิตสินค้าได้เร็วและมีคุณภาพ และที่สำคัญลักษณะการผลิตของผู้ประกอบการควรจะเปลี่ยนไป จากเดิมที่ทำการผลิตทีละจำนวนมากๆ ความหลากหลายของสินค้ามีน้อย (Big Lot) กลายเป็นการผลิตแบบจำนวนน้อยๆ และหลากหลายมาก (Small Lot) นอกจากนี้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการตลาดของผู้ผลิตแต่ละรายจะต้องมีการเปิดเผย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ว่าเป็นอย่างไร มีคุณสมบัติอย่างไร กำลังการผลิต และ ราคาขาย เพื่อให้ผู้ผลิตแต่ละรายในอุตสาหกรรมสามารถรู้ถึงแหล่งวัตถุดิบต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปตามความต้องการของผู้บริโภคได้ทันเวลา

3. การสร้างความหลากหลายในสินค้าและผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการผลิตสินค้าที่มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะ เพื่อเป็นการสร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภคและถือเป็นการแหวกแนวตลาด นอกจากนี้ในผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปจำเป็นที่จะต้องมีการออกแบบเอง แทนที่จะเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อดังในอดีตที่ผ่านมา รวมถึงการสร้าง ตรา หรือยี่ห้อ (Brand Name) เพื่อเป็นการสร้างสินค้าให้เป็นที่รู้จักโดยให้รู้ทันทีว่าสินค้านี้มาจากประเทศไทย ซึ่งในตอนแรกอาจจะเน้นที่การเจาะตลาดในเขตอาเซียน และประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีน เพราะมีรสนิยมใกล้เคียงกัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากสื่อโทรทัศน์เหมือนกัน และผู้ประกอบการต้องหมั่นออกตลาดเพื่อแนะนำสินค้าให้กับผู้ซื้อในตลาดต่างๆ มากขึ้น โดยเฉพาะตลาดในต่างประเทศ

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น กลยุทธ์ทางการตลาดเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถแข่งขันในภาวะตลาดปัจจุบัน เนื่องจากผู้ผลิตรายหนึ่งๆแม้ว่าจะผลิตสินค้าได้มีคุณภาพในระดับเดียวกัน และมีการบริหารต้นทุนที่เท่าๆกัน แต่สิ่งสำคัญที่จะมีส่วนให้ผู้ผลิตแต่ละรายมีส่วนแบ่งตลาดที่แตกต่างกันคือ การเจาะตลาด โดยเฉพาะการให้บริการที่ดี ผู้ผลิตที่ให้ความสนใจในการให้บริการ การเอาใจใส่ในลูกค้า ย่อมมีโอกาสที่จะมีส่วนแบ่งตลาดได้มากกว่า

กล่าวโดยสรุป คือ ผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มควรมีการพัฒนาทางด้านบุคลากรทางด้านการตลาดเป็นลำดับแรก ให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเป็นผู้นำทางการตลาดและมีการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดมากขึ้น โดยเฉพาะการทำตลาดในเชิงรุก ซึ่งกระทำได้สองแนวทางคือ ผลิตสินค้าที่ตนมีความถนัด แล้วนำสินค้านั้นไปเสนอขายในตลาดต่างๆ โดยในขณะนี้ผู้ประกอบการต้องหมั่นออกไปเสนอสินค้าที่ตนผลิตได้ให้กับผู้บริโภค โดยเฉพาะในตลาดใหม่ๆ ที่มีความต้องการในสินค้าที่ผลิตได้ ส่วนอีกแนวทางหนึ่งคือ ทำการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด โดยส่วนใหญ่การผลิตสินค้าของผู้ประกอบการในปัจจุบันเป็นการผลิตตามความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด ซึ่งผู้ผลิตในส่วนนี้ต้องมีความยืดหยุ่น (Agile) ในการผลิตค่อนข้างมากเพื่อจะได้ผลิตสินค้าได้หลากหลายมากขึ้นและที่สำคัญจะต้องเน้นที่คุณภาพของสินค้า ทั้งนี้ผู้ประกอบการควรมีการหาข้อมูลทางด้านการตลาดด้วย การที่จะพึ่งพารัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ ฯลฯ อย่างเดียวคงไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการควรมีการพัฒนาข้อมูลข่าวสารทางการตลาดของตนเอง ด้วยการออกไปพบปะผู้บริโภคมากขึ้นเพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการ หรืออาจอยู่ในรูปของความร่วมมือทางด้านข่าวสารภายในกลุ่มผู้ประกอบการ (Textile Information System) เพื่อเป็นการสร้างฐานข้อมูลให้กับอุตสาหกรรม จะเป็นการช่วยพัฒนาตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยให้สามารถแข่งขันได้ในอนาคต เนื่องจากเมื่อเข้าสู่ระบบการค้าเสรีแล้ว การแข่งขันในตลาดไม่ว่าจะเป็นตลาดในประเทศหรือตลาดต่างประเทศจะไม่ใช้การแข่งขันเฉพาะผู้ประกอบการชาวไทยด้วยกันเท่านั้น แต่จะเป็นการแข่งขันของผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั่วโลก ซึ่งผู้ประกอบการชาวไทยควรให้ความสนใจในส่วนนี้ ถ้าหากไม่มีความร่วมมือหรือพัฒนาร่วมกันแล้วท้ายที่สุดอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยอาจประสบปัญหาทางด้านการตลาดได้

4. รักษาตลาดในประเทศ การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยเน้นที่ตลาดต่างประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด เมื่อพิจารณามูลค่าผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มทั้งหมด พบว่า มีมูลค่า 210,220 ล้านบาท (ตารางที่ 3.32) เป็นมูลค่าตลาดในประเทศ 110,500 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 53 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มทั้งหมด ส่วนมูลค่าการนำเข้ามีเพียง 1,000 ล้านบาทเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า การบริโภคเครื่องนุ่งห่มของไทยต้องอาศัยการนำเข้าเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการจะต้องรักษาตลาดในประเทศของ

ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มไว้ให้ได้ เพราะเมื่อใดที่กำแพงภาษีนำเข้าสินค้าเครื่องนุ่งห่มลดลง เครื่องนุ่งห่มจากประเทศคู่แข่งที่ราคาต่ำกว่าย่อมจะเข้ามาแย่งตลาดส่วนนี้ของไทยไปแน่ และถ้าเราสามารถรักษาตลาดในประเทศไว้ได้ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มจะยังคงขยายตัวได้ ถ้าสมมติให้การส่งออกไม่ขยายตัว ในขณะที่ความต้องการภายในประเทศขยายตัวร้อยละ 10 ก็สามารถส่งผลให้การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มขยายตัว ได้ประมาณร้อยละ 5

ความช่วยเหลือของภาครัฐบาล

1. ควรวางแผนพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เพื่อให้มีบุคลากรพอเพียงและตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยเหตุที่ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านวิทยาการสิ่งทออย่างมาก ขณะที่สถาบันของรัฐสามารถผลิตบุคลากรทางด้านนี้ออกมาได้จำนวนน้อยมากในแต่ละปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการในอุตสาหกรรม ทั้งที่รัฐบาลได้รับรายได้จากอุตสาหกรรมนี้เป็นเงินไม่น้อย เฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่ม ในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้เงินจากอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มถึง 7,561 ล้านบาท^{*} ส่วนงบประมาณการศึกษาที่ให้แก่สถาบันการศึกษาหรือสาขาวิชานี้เป็นจำนวนเงินโดยประมาณเพียง 28.22 ล้านบาท^{**} ซึ่งจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มได้รับเงินสนับสนุนทางการศึกษาน้อยมากเมื่อเทียบกับรายได้ที่รัฐได้รับ ฉะนั้นรัฐควรให้ความสำคัญกับการศึกษาในสาขาส่งทอและสาขาที่เกี่ยวข้องมากขึ้น โดยควรจะมีการทำการศึกษาอย่างจริงจังถึงจำนวนความต้องการบุคลากรในแต่ละสาขา จำนวนบุคลากรที่ผลิตได้ และวางแผนการผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการ

2. จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยปัจจุบันจะตั้งอยู่กระจัดกระจายในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลและจังหวัดในภาคต่าง ๆ ทั้งภาคกลาง ตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยโรงงานผลิตเส้นใยประดิษฐ์ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกและภาคกลาง โรงงานปั่นด้าย ทอผ้า และดักผ้า ตลอดจนโรงงานฟอก ย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จมักตั้งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โรงงานผลิตเครื่องนุ่งห่มจะตั้งโรงงานในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคอื่น ๆ ซึ่งถ้าพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วโรงงานส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนภาคอื่น ๆ เป็นที่ตั้งของโรงงานจำนวนน้อยเท่านั้น ซึ่งรวมถึงจังหวัดต่าง ๆ เช่น อุดรธานี สระบุรี

* ที่มา : จากการคำนวณ

** ที่มา : สอบถามจากสถาบันการศึกษาที่มีการสอนในสาขาส่งทอ

ลพบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ระยอง นครราชสีมา ขอนแก่น ลำพูน และเชียงใหม่ เป็นต้น ในปัจจุบันโรงงานต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการขยายโรงงานไม่ได้ ค่าจ้างแรงงานสูง บริการพื้นฐานโดยเฉพาะน้ำและไฟฟ้าราคาแพงและคุณภาพไม่ดี และมลภาวะที่ก่อกับชุมชนเมืองและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจึงเป็นแนวความคิดที่ดีสำหรับการแก้ปัญหาดังกล่าว และทำให้เกิดการประหยัดจากการรวมกลุ่มกันในด้านของการผลิตและการควบคุมของเสียที่เกิดจากโรงงาน ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในเรื่องนี้มาแล้ว ขณะเดียวกันก็ตอบสนองนโยบายการกระจายความเจริญและอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคด้วย การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อนซึ่งจะต้องมีการหารือระหว่างภาคเอกชนและหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมและสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อให้มีผลกระทบต่อสังคมชุมชนและสภาวะแวดล้อมทางด้านลบในเขตนี้น้อยที่สุด และเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการมากที่สุด ลักษณะของนิคมอุตสาหกรรมอาจจะเป็นการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งเช่น โรงงานฟอกย้อม พิมพ์และแต่งสำเร็จ หรือหลายอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแบบครบวงจรก็ได้ โดยในนิคมอุตสาหกรรมจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างและบริการพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคที่จำเป็นรวมทั้งระบบบำบัดของเสียที่มีประสิทธิภาพสูงด้วย ซึ่งการดำเนินงานและบริหารงานจะกระทำร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามความต้องการของทั้งสองฝ่าย

ในเรื่องนี้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีการตอบสนองต่อแนวความคิดนี้แล้ว โดยขณะนี้ได้จัดพื้นที่ขึ้นเพื่อรองรับการย้ายฐานของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสู่ภูมิภาค คือ พื้นที่ในจังหวัดบุรีรัมย์ 700 ไร่ อุบลราชธานี 1,000 ไร่ และศรีสะเกษ 1,000 ไร่ ซึ่งในจังหวัดเหล่านี้มีพื้นที่ราคาถูกกว่าพื้นที่อื่น ๆ และมีแรงงานจำนวนมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ต้องการให้สิทธิประโยชน์พิเศษแก่ 12 จังหวัดยากจนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างไรก็ตามยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการเท่าที่ควร เนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดเหล่านี้ยังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3. เร่งรัดสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอดำเนินงานช่วยเหลือผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมให้เป็นผลเร็วที่สุด

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยเพิ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อ ตุลาคม 2539 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สำรวจ รวบรวม และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งทอและอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวรวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลและข่าวสารของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

2. ส่งเสริมและจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งในด้านการผลิต รูปแบบ มาตรฐาน และคุณภาพ
3. จัดให้มีการฝึกอบรมและสัมมนาทางวิชาการ เพื่อพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ทั้งในระดับแรงงาน การจัดการ และการบริหาร
4. สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการ ด้านการตรวจ การวิเคราะห์ การทดสอบ และการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
5. ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางวิชาการด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแก่ผู้ประกอบการ
6. ประสานงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ระหว่างภาครัฐกับเอกชน และเอกชนกับเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
7. ศึกษา และวิเคราะห์ปัญหาที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
8. จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสำเร็จตามวัตถุประสงค์

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเทคโนโลยีการผลิตไม่มีประสิทธิภาพและไม่ทันสมัย การขาดแคลนแรงงานและบุคลากรชำนาญการเฉพาะด้าน ปัญหาการขาดข้อมูลในการตัดสินใจ และความรู้ทางด้านการตลาด เป็นต้น เพราะฉะนั้น การจัดตั้งสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ถูกต้องแล้ว และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539 คณะกรรมการสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการ ขึ้นมา 4 ชุด คือคณะอนุกรรมการแผนพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ คณะอนุกรรมการศูนย์วิเคราะห์ทดสอบสิ่งทอ คณะอนุกรรมการทรัพยากรบุคคล และคณะอนุกรรมการเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จากการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอค่อนข้างชัดเจนและมุ่งประเด็นไปที่ปัญหาหลักที่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มกำลังเผชิญอยู่ กล่าวคือ การวางแผนและกำหนดนโยบายที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จะเป็นการช่วยให้สถาบันสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาอุตสาหกรรมนี้อย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง

การวิเคราะห์และทดสอบ ซึ่งจะช่วยในการทดสอบและการรับรองผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม เนื่องจากจากการทดสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถและ

ค่าใช้จ่ายในการสร้างห้องปฏิบัติการเพื่อทดสอบดังกล่าวเสียค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งน่าจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศมากขึ้น

ทรัพยากรบุคคล สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจะสามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการได้มากในเรื่องการฝึกอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรในระดับต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมากขึ้นตั้งแต่ระดับผู้บริหารจนถึงระดับคนงาน ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่แรงงานในสถานะที่อัตราค่าจ้างแรงงานกำลังเป็นปัญหาสำคัญแก่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มปัญหาหนึ่ง

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจะช่วยผู้ประกอบการในเรื่องการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต ในด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องจักรให้ถูกต้อง พร้อมทั้งแนะนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับแต่ละโรงงาน ทั้งนี้ทางสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ด้วย นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งคือ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศนำเข้าที่สำคัญได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้อย่างมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการควรคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ซึ่งสถาบันฯ จะต้องคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรม ฟอก ย้อม พิมพ์ และ แต่งสำเร็จ

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2540 คณะอนุกรรมการจัดทำแผนอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงและช่วยเหลืออุตสาหกรรมสิ่งทอไทยให้สามารถแข่งขันได้ โดยมี 2 มาตรการหลัก คือ มาตรการเพื่อปรับปรุงอุตสาหกรรมสิ่งทอ และมาตรการเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมสิ่งทอยืนอยู่ได้ในระหว่างที่มีการปรับปรุง ซึ่ง 2 มาตรการดังกล่าวนี้ อาจถือได้ว่าเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย (ภาคผนวก จ) ถึงแม้ว่าสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจะได้จัดตั้งทำแผนแม่บทในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอขึ้นแล้ว แต่การดำเนินงานและฟื้นฟูอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจำเป็นต้องกระทำอย่างรีบด่วน เพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถแข่งขันในเศรษฐกิจโลกเสรี ในปี พ.ศ. 2548

งานวิจัยในอนาคต

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีขอบเขตกว้างขวาง และมีรายละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวข้องกับศาสตร์และศิลป์ต่างๆ หลายสาขา ดังนั้นมีประเด็นหรือหัวข้อที่น่าทำการศึกษาวิจัยได้หลากหลาย ซึ่งงานวิจัยต่างๆ ที่ทำขึ้นผลสรุปย่อมเป็นเกิดประโยชน์แก่อุตสาหกรรมไม่มากนักน้อยสำหรับงานวิจัยในอนาคตที่คณะผู้ศึกษาใคร่ขอเสนออีกคือ งานศึกษาวิจัยด้านเทคโนโลยีการผลิตในแต่ละอุตสาหกรรมย่อยของหมวดอุตสาหกรรมนี้ ทั้งนี้เพื่อให้ผลงานวิจัยเป็นเสมือนสมุดปกขาว หรือ คู่มือ สำหรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยให้ทัดเทียมกับอุตสาหกรรมของประเทศชั้นนำในระดับนานาชาติต่อไป นอกจากนี้การศึกษาด้าน

บุคลากรในอุตสาหกรรมก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามไปโดยเฉพาะเรื่อง แนวทางการผลิตและพัฒนา
บุคลากรในอุตสาหกรรมทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร วิศวกร ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ นักออกแบบ ตลอดจน
เจ้าหน้าที่การตลาด เป็นต้น เพราะปัจจุบันอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยยังขาดแคลน
บุคลากรที่สามารถในด้านต่างๆอีกเป็นจำนวนมาก

ภาคผนวก ก

ประเภทและเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ประเภท	ขนาดและเงื่อนไข
1. การพิมพ์ผ้า	มีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
2. การผลิตถุงเท้า	มีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข จะต้องส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ ออกไปจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้น
3. การผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าลายปัก	มีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข 1. จะต้องส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ออกไปจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้น 2. จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
4. การฟอกย้อมผ้าหรือเส้นด้าย	มีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข 1. บุคคลผู้มีสัญชาติไทยจะต้องถือหุ้นรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน 2. เครื่องจักรอุปกรณ์ ตลอดจนอะไหล่และชิ้นส่วนต่างๆ ที่จะใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจะต้องเป็นของใหม่และทันสมัยทั้งสิ้น

ประเภทและเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (ต่อ)

ประเภท	ขนาดและเงื่อนไข
5. การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ 5 ประเภท ต่อไปนี้	สำหรับการผลิตโดยกรรมวิธีการตัดเย็บมีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน สำหรับการผลิตโดยกรรมวิธีอื่นมีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข 1. จะต้องส่งผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้น และนับตั้งแต่การผลิตปีที่ 3 เป็นต้นไป มูลค่าส่งออกของรายการที่ไม่ถูกจำกัดการนำเข้า และรายการที่ส่งออกไปยังประเทศที่ไม่มีการควบคุมการนำเข้ารวมกันจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 2. สำหรับการผลิตโดยกรรมวิธีตัดเย็บและไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 สำหรับการผลิตโดยกรรมวิธีปัก ทั้งนี้ในการนับมูลค่าการส่งออกดังกล่าวจะถือรายการที่ไม่ถูกจำกัดการนำเข้าก่อนหน้าที่โครงการนั้นๆจะเปิดดำเนินการเป็นรายการที่ไม่ถูกจำกัดการนำเข้าตลอดไป แม้จะมีการจำกัดการนำเข้าในรายการนั้นขึ้นในภายหลังก็ตาม 3. สำหรับโครงการที่ผลิตโดยกรรมวิธีปักจะต้องมี PRESS ROOM ส่วนโครงการที่ผลิตโดยกรรมวิธีปักจะต้องมีเครื่องจักรที่ผลิตลวดลาย JACQUARDได้ด้วย 4. จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอรับจัดสรรโควตาของกรมการค้าต่างประเทศและจะไม่เรียกร้องสิทธิในการพิจารณาจัดสรรโควตาเป็นพิเศษ 5. มูลค่าเงินตราต่างประเทศที่นำเข้าสุทธิในขณะใดก็ตามจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของรายได้ทั้งสิ้น 6. เครื่องจักร อุปกรณ์ ตลอดจนจนวนไหล่ และชิ้นส่วนต่างๆที่จะใช้ในโครงการจะต้องเป็นของใหม่ทั้งสิ้น

ประเภทและเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (ต่อ)

ประเภท	ขนาดและเงื่อนไข
- การผลิตชุดสากลเพื่อส่งออก	6 จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 7 จะต้องเสนอเอกสารสนับสนุนความสามารถและความชำนาญในการเสาะหาตลาดต่างประเทศจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ 8 สำหรับโครงการลงทุนที่เป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของผู้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้วและโครงการลงทุนที่เป็นการผลิตเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศที่ไม่มีการจำกัดการนำเข้าทั้งสิ้นจะต้องเป็นโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบซึ่งจะพิจารณาเป็นรายๆ ตามความเหมาะสมซึ่งคณะกรรมการจะไม่กำหนดเงื่อนไขข้อ 1-7 หรือข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ มีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข 1 จะต้องส่งผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้นและนับตั้งแต่การผลิตปีที่ 3 เป็นต้นไป มูลค่าส่งออกรายการที่ไม่ถูกจำกัดการนำเข้ารวมกันจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น ทั้งนี้ในการนับมูลค่าการส่งออกดังกล่าวจะถือรายการที่ไม่ถูกจำกัดการนำเข้าก่อนหน้าที่โครงการนั้นๆ จะเปิดดำเนินการเป็นรายการที่ไม่ถูกจำกัดนำเข้าตลอดไป แม้จะมีการจำกัดการนำเข้าในรายการนั้นขึ้นในภายหลังก็ตาม 2. จะต้องมี PRESS ROOM 3. จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอรับจัดสรรโควต้าของกรมการค้าต่างประเทศและจะไม่เรียกร้องสิทธิในการพิจารณาจัดสรรโควต้าเป็นพิเศษ

ประเภทและเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม (ต่อ)

ประเภท	ขนาดและเงื่อนไข
- การผลิตชุดว่ายน้ำ - การผลิตบราเซียร์ - การผลิตชุดเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน - การผลิตชุดสกี	4. มูลค่าเงินตราต่างประเทศที่นำเข้าสุทธิในขณะใดก็ตามจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของรายได้ทั้งสิ้น 5. เครื่องจักรอุปกรณ์ ตลอดจนอะไหล่ และชิ้นส่วนต่างๆที่จะใช้ในโครงการจะต้องเป็นของใหม่ทั้งสิ้น 6. จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 7. จะต้องเสนอเอกสารสนับสนุนความสามารถและความชำนาญการในการเสาะหาตลาดต่างประเทศจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ มีขนาดการลงทุนในแต่ละกิจการไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน เงื่อนไข 1. จะต้องผลิตผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้น 2. จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอรับจัดสรรโควตาของกรมการค้าต่างประเทศและจะไม่เรียกร้องสิทธิในการพิจารณาจัดสรรโควตาเป็นพิเศษ 3. เครื่องจักรอุปกรณ์ ตลอดจนอะไหล่และชิ้นส่วนต่างๆที่จะใช้ในโครงการจะต้องเป็นของใหม่ทั้งสิ้น 4. จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ที่มา : หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ภาคผนวก ข

รหัสสินค้า (Harmonized Code) ที่ใช้ศึกษามูลค่าส่งออกและนำเข้าแต่ละอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมเส้นใย

- 5404 โยยาวเดี่ยวสังเคราะห์ ทำด้วยวัตถุทอสังเคราะห์
- 5405 โยยาวเดี่ยวสังเคราะห์ ทำด้วยวัตถุทอเทียม
- 5501 กลุ่มโยยาวสังเคราะห์
- 5502 กลุ่มโยยาวเทียม
- 5503 เส้นใยสังเคราะห์ที่ไม่ได้สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย
- 5504 เส้นใยสั้นเทียมที่ไม่ได้สาง ไม่ได้หวีหรือไม่ได้ผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย
- 5505 เศษของเส้นใยประดิษฐ์
- 5506 เส้นใยสังเคราะห์ที่สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย
- 5507 เส้นใยสั้นเทียมที่สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย

อุตสาหกรรมปั่นด้าย

- 5002 ไหมดิบ (ยังไม่เข้าเกลียว)
- 5004 ด้ายไหม (นอกจากด้ายที่ปั่นจากเศษไหม) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5005 ด้ายที่ปั่นจากเศษไหม ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5006 ด้ายไหมและด้ายที่ปั่นจากเศษไหม จัดทำเพื่อการขายปลีก รวมทั้งใส่ตัวไหม
- 5106 ด้ายทำด้วยขนแกะที่สางแล้ว ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5107 ด้ายทำด้วยขนแกะที่หวีแล้ว ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5108 ด้ายทำด้วยขนละเอียดของสัตว์ (สางหรือหวีแล้ว) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5109 ด้ายทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5110 ด้ายทำด้วยขนหยาบของสัตว์หรือขนม้า จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
- 5204 ด้ายเย็บทำด้วยฝ้าย จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
- 5205 ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีน้ำหนักฝ้ายร้อยละ 85 ขึ้นไป
- 5206 ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีน้ำหนักฝ้ายน้อยกว่าร้อยละ 85
- 5207 ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5306 ด้ายปานลินิน
- 5307 ด้ายปอกระเจาหรือด้ายเส้นใยสิ่งทอจากเปลือกในของต้นไม้อื่นๆ ตามประเภทที่ 5303

อุตสาหกรรมปั่นด้าย (ต่อ)

- 5308 ด้ายทำด้วยเส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่นๆรวมทั้งด้ายกระดาษ
- 5401 ด้ายเย็บทำด้วยใยยาวประดิษฐ์ จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
- 5402 ด้ายใยยาวสังเคราะห์ (นอกจากด้ายเย็บ) รวมถึงใยยาวเดี่ยวสังเคราะห์
- 5403 ด้ายใยยาวเทียม (นอกจากด้ายเย็บ) รวมถึงใยยาวเดี่ยวเทียม
- 5406 ด้ายใยยาวประดิษฐ์ (นอกจากด้ายเย็บ) จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5508 ด้ายเย็บทำด้วยเส้นใยสั้นประดิษฐ์ จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
- 5509 ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5510 ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นเทียม ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
- 5511 ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นประดิษฐ์ จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก

อุตสาหกรรมทอผ้า

- 5007 ผ้าทอ ทำด้วยไหมหรือเศษไหม
- 5111 ผ้าทอทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ที่สางแล้ว
- 5112 ผ้าทอทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ที่หนีแล้ว
- 5113 ผ้าทอทำด้วยขนหยาบของสัตว์หรือขนม้า
- 5208 ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีน้ำหนักฝ้ายร้อยละ 85 ขึ้นไปและหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
- 5209 ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีน้ำหนักฝ้ายร้อยละ 85 ขึ้นไปและหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
- 5210 ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีน้ำหนักฝ้ายน้อยกว่าร้อยละ 85 ผสมด้วยเส้นใยประดิษฐ์ล้วนหรือส่วนใหญ่และหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
- 5211 ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีน้ำหนักฝ้ายน้อยกว่าร้อยละ 85 ผสมด้วยเส้นใยประดิษฐ์ล้วนหรือส่วนใหญ่และหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
- 5212 ผ้าทออื่นๆทำด้วยฝ้าย
- 5309 ผ้าทอทำด้วยป่านลินิน
- 5310 ผ้าทอทำด้วยปอกระเจาหรือเส้นใยสิ่งทอจากเปลือกในของต้นไม้อื่นๆ ตามประเภทที่ 5303
- 5311 ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสิ่งทอ ที่ได้จากพืชอื่นๆ ผ้าทอทำด้วยด้ายกระดาษ
- 5407 ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวสังเคราะห์ รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุดิบตามประเภทที่ 5404
- 5408 ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวเทียม รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุดิบตามประเภทที่ 5405
- 5512 ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่มีเส้นใยสั้นสังเคราะห์ตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก
- 5513 ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่มีเส้นใยดังกล่าว้นน้อยกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมด้วยฝ้ายล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่ และหนักไม่เกิน 170 กรัมต่อตารางเมตร

อุตสาหกรรมทอผ้า (ต่อ)

- 5514 ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์ที่มีเส้นใยดกกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมกับ
ฝ้ายล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่และหนักเกิน 170 กรัมต่อตารางเมตร
- 5515 ผ้าทออื่นๆ ทำด้วยเส้นใยสังเคราะห์
- 5516 ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสังเทียม
- 5801 ผ้าทอมีขนแบบโพล์และแบบเชนิลล์ นอกจากผ้าตามประเภทที่ 5802 หรือ 5806
- 5802 ผ้าทอแบบผ้าขนหนูและผ้าทอที่คล้ายกัน นอกจากผ้าหน้าแคบตามประเภทที่ 5806 ผ้าสิ่งทอที่
ทำปูยแบบทึบตันนอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 5703
- 5803 ผ้าโปร่งนอกจากผ้าหน้าแคบตามประเภทที่ 5806
- 5804 ผ้าโปร่ง ผ้าตาข่าย ไม่รวมผ้าทอ ผ้าดักแบบนิตหรือแบบโครเซต แต่ให้รวมผ้าลูกไม้ที่เป็นผืน
เป็นแถบ หรือเป็นลวดลายสำหรับใช้ประดับ
- 5805 เทเพสทรีทด้วยมือรวมทั้งเทเพสทรีที่ปักลวดลาย
- 5806 ผ้าทอหน้าแคบนอกจากของตามประเภทที่ 5807
- 5807 ป้าย ตรา และของที่คล้ายกัน ทำด้วยวัตถุทอเป็นผืน เป็นแถบ ตัดเป็นรูปทรง ไม่ได้ปัก
- 5808 แถบดักแบบเปียเป็นผืน ผ้าที่ใช้ตกแต่งเป็นผืน ซึ่งไม่ได้ปักและไม่ได้ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต
- 5809 ผ้าทอทำด้วยโลหะและผ้าทอทำด้วยด้ายปนโลหะตามประเภทที่ 5605
- 5810 ผ้าปัก เป็นผืน เป็นแถบหรือเป็นชิ้นลวดลาย
- 5811 ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่บุวม เป็นผืนมีวัตถุตกแต่งตั้งแต่หนึ่งชั้นขึ้นไป ประกอบเข้ากับแผ่นวมโดยการ
เย็บติดหรือโดยวิธีอื่น นอกจากผ้าปักตามประเภทที่ 5810
- 6001 ผ้าที่มีขนแบบโพล์รวมถึงผ้ามีขนแบบลองโพล์และผ้าแบบผ้าขนหนูดักแบบนิตหรือแบบโครเซต
- 6002 ผ้าอื่นๆ ที่ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

- 6101 เสื้อโอเวอร์โค้ต และเสื้อคลุมของบุรุษหรือเด็กชาย ดักแบบนิตหรือโครเซต
- 6102 เสื้อโอเวอร์โค้ต เสื้อกันลม แจ็กเก็ตกันลม ของสตรีหรือเด็กหญิง ดักแบบนิตหรือโครเซต
- 6103 สูท แจ็กเก็ต เบลเซอร์ กางเกง ของบุรุษหรือเด็กชาย ดักแบบนิตหรือโครเซต
- 6104 สูท แจ็กเก็ต กระโปรง กางเกง ของสตรีหรือเด็กหญิง ดักแบบนิตหรือโครเซต
- 6105 ชุดของบุรุษหรือเด็กชาย ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต
- 6106 เสื้อเบลลาส์ ชุด และชุดเบลลาส์ ของสตรีหรือเด็กหญิง ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต
- 6107 กางเกงชั้นใน เสื้อคลุมอาบน้ำ เสื้อคลุม ของบุรุษหรือเด็กชาย ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต
- 6108 ชุดชั้นใน ชุดนอนยาว พิกามา เสื้อคลุม ของสตรีหรือเด็กหญิง ดักแบบนิตหรือแบบโครเซต

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม (ต่อ)

- 6109 ที่เข้ด เสื้อชั้นในชนิดซิงเกิลดและเสื้อชั้นในอย่างอื่นที่ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6110 เจอร์ซี พูลโอเวอร์ เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊ก และเสื้อที่คล้ายกันที่ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6111 เสื้อผ้าและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายของเด็กเล็ก ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6112 ชุดวอร์ม ชุดสกี และชุดว่ายน้ำ ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6113 เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้าดักแบบนิตหรือแบบโครเซดตามประเภทที่ 5903 5906 หรือ 5907
- 6114 เสื้อผ้าอื่นๆที่ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6115 ถุงน่องกางเกง เสื้อกางเกงยัดแนบเนื้อ-ถุงน่อง ถุงเท้าชนิดต่างๆ
- 6116 ถุงมือทุกชนิดที่ดักแบบนิตหรือแบบโครเซด
- 6117 ของประกอบเครื่องแต่งกาย
- 6201 เสื้อโอเวอร์โค้ด เสื้อกันลม แจ็กเก็ต ของบุหรหรือเด็กชาย นอกจากของตามประเภทที่ 6203
- 6202 เสื้อโอเวอร์โค้ด เสื้อกันลม แจ็กเก็ต ของสตรีหรือเด็กหญิง นอกจากของตามประเภทที่ 6204
- 6203 สูท แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ กางเกง (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุหรและเด็กชาย
- 6204 สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต กระโปรง กางเกง ของสตรีและเด็กหญิง
- 6205 เข้ดของบุหรหรือเด็กชาย
- 6206 เสื้อเบลลาส์ เข้ด และเข้ดเบลลาส์ของสตรีหรือเด็กหญิง
- 6207 ชุดชั้นใน ไนต์เข้ด พิกามา เสื้อคลุมอาบน้า เสื้อคลุมแต่งตัวของบุหรหรือเด็กชาย
- 6208 ชุดชั้นใน ชุดนอนยาว พิกามา เสื้อคลุมอาบน้า เสื้อคลุมแต่งตัว ของสตรีหรือเด็กหญิง
- 6209 เสื้อผ้าและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายของเด็กเล็ก
- 6210 เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้าตามประเภทที่ 5602,5603,5903,5906 หรือ 5907
- 6211 ชุดวอร์ม ชุดสกีและชุดว่ายน้ำ รวมทั้งเสื้อผาอื่นๆ
- 6212 เครื่องยกทรง เครื่องรัดเอว สายโยงกางเกง สายโยงถุงน่อง และของที่คล้ายกัน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว จะดักแบบนิตหรือแบบโครเซดหรือไม่ก็ตาม
- 6213 ผ้าเข้ดหน้า
- 6214 ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าโปรงคลุมศรีษะ ผ้าคลุมหน้าและของที่คล้ายกัน
- 6215 ผ้าผูกคอ ผ้าผูกคอกุกระต่ายและผ้าผูกคอแบบกราวด์
- 6216 ถุงมือทุกชนิด
- 6217 ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่นๆ นอกจากของตามประเภทที่ 6212

ภาคผนวก ค

ตารางเปรียบเทียบค่าไฟฟ้าจำแนกตามประเภทผู้ใช้ของแต่ละประเทศ

Unit B/kWh

COUNTRY	THAILAND	INDONESIA	MALAYSIA	PHILIPPINES	SINGAPORE
Effective Date	01-Dec-91	01-Nov-94	01-Sep-90	01-Feb-94	01-Feb-96
Categories					
-RESIDENTIAL	1.6520	1.6384	2.1866	2.9273	2.6075
General Service					
-SMALL	2.1987	0.9982	2.1357	3.1733	2.6075
-MEDIUM	1.6453	1.5197	1.9616	2.8039	2.0114
-LARGE	1.4684	1.2887	1.6147	2.7822	1.8575

Remark : 1) The comparison is based on the average energy consumption in Thailand .

at 200 kWh for Residential Category.

at 700 kWh for Small General Service Category.

at 50 % Load Factor for Medium General Service Category.

at 75 % Load Factor for Large General Service Category.

2) Exchange Rates (from ASIaweeks: 27-Sep-96)

INDONESIA Rp 1.00 = 0.0109 Baht MALAYSIA RM 1.00 = 10.1700 Baht

PHILIPPINES Peso 1.00 = 0.9700 Baht SINGAPORE S\$ 1.00 = 18.0200 Baht

3) All electric power rate schedules are based on available data as of September 1996

SOURCE : POWER ECONOMIC DEPARTMENT/ECONOMIC POLICY DIVISION (EGAT)

ภาคผนวก ง

ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกิดจากการเก็บภาษีขาเข้าวัตถุดิบและภาษีมูลค่าเพิ่ม

การประเมินราคาสินค้าในใบ Invoice เพื่อใช้เป็นฐานราคาในการคำนวณภาษีนำเข้าของกรมศุลกากร ใช้ราคาสูงสุดที่เคยนำเข้าในรอบระยะเวลา 3 เดือน เป็นเกณฑ์ในการประเมินราคา ซึ่งมักจะสูงกว่าราคาจริงที่ปรากฏใน Invoice เป็นผลให้ผู้ประกอบการมีภาระต้นทุนสูงขึ้นจากค่าธรรมเนียมในการขอหนังสือค้ำประกันจากธนาคาร รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น ถ้ากรมศุลกากรใช้ราคาสินค้าตามใบ Invoice ในการประเมินภาษีเข้า และให้วางเงินค้ำประกันภาษีร้อยละ 50 ของภาษีนำเข้า สามารถทำให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนลงได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การคำนวณภาษีนำเข้าโดยใช้ระบบราคาสูงสุดที่เคยนำเข้าเป็นเกณฑ์

	อัตรา	มูลค่า (บาท)
ต้นทุนการนำเข้าผ้าผืน (ราคาตาม Invoice)		100
ราคาประเมินโดยกรมศุลกากร	200 % ของราคาตาม Invoice	200
ภาษีนำเข้าผ้าผืน	20% ของราคาประเมิน	40
จำนวนเงินที่ต้องค้ำประกันภาษี	100% ของจำนวนภาษีนำเข้า	40
ฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม		240
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	7% ของฐานภาษี	16.8
รวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น		56.8

หมายเหตุ : ราคาสูงสุดที่เคยนำเข้า ประมาณ 200% ของราคาจริง

การคำนวณภาษีนำเข้าโดยใช้ราคานำเข้าจริงตาม Invoice เป็นเกณฑ์

	อัตรา	มูลค่า (บาท)
ต้นทุนการนำเข้าผ้าผืน (ราคาตาม Invoice)		100
ราคาประเมินโดยกรมศุลกากร	ราคาจริงตาม Invoice	100
ภาษีนำเข้าผ้าผืน	20% ของราคาประเมิน	20
จำนวนเงินที่ต้องค้ำประกันภาษี	50% ของจำนวนภาษีนำเข้า	10
ฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม		120
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	7% ของฐานภาษี	8.4
รวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น		18.4

ภาคผนวก จ

แผนอุตสาหกรรมสิ่งทอเบื้องต้น

คณะอนุกรรมการจัดทำแผนอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้นำเสนอแผนอุตสาหกรรมสิ่งทอเบื้องต้นต่อคณะกรรมการสำหรับพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในการประชุมครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2540 โดยคณะอนุกรรมการจัดทำแผนอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงและช่วยเหลืออุตสาหกรรมสิ่งทอไทยให้สามารถแข่งขันได้ ออกเป็น 2 มาตรการ คือ มาตรการเพื่อปรับปรุงอุตสาหกรรมสิ่งทอ และมาตรการเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมสิ่งทอดำรงอยู่ได้ในระหว่างที่มีการปรับปรุง

มาตรการเพื่อปรับปรุงอุตสาหกรรมสิ่งทอ

1. กำหนดเป้าหมายระยะยาวให้แน่ชัด เพื่อที่จะพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางสิ่งทออีกแห่งหนึ่งของโลก ซึ่งสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีตอบสนองความต้องการในตลาดหลักได้อย่างรวดเร็ว และพัฒนา Brand ของตนเองสำหรับตลาดในภูมิภาค หรือในประเทศอื่นๆ ที่เป็นตลาดรองลงไป ทั้งนี้รัฐบาลควรประกาศเป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีเป้าหมายเดียวกัน

2. ลดอุปสรรคและให้สิ่งจูงใจในการเปลี่ยนเครื่องจักร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มคุณภาพสินค้า และลดต้นทุน

- ลดภาษีนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ชิ้นส่วนและอะไหล่ ให้เหลือ 0%
- ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับกำไรในปีที่ผ่านมาสำหรับส่วนที่นำไปซื้อเครื่องจักรใหม่ จัดหาแหล่งเงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยผ่อนปรน เพื่อใช้ในการลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ (Modernization)
- สร้างภาพพจน์ของอุตสาหกรรมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและแหล่งเงินทุนเข้าใจอย่างถูกต้อง ในการให้กู้เพื่อเปลี่ยนเครื่องจักรและเทคโนโลยี .

3. ลดต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกิดจากการเก็บภาษีและค่านายหน้า โดยเฉพาะภาษีนำเข้าวัตถุดิบและภาษีมูลค่าเพิ่ม ข้อเสนอเพื่อลดต้นทุนส่วนเพิ่ม มีดังนี้

- ใช้วิธีค่านายหน้าการตามมาตรา 19 ทวิ ด้วยการจัดระบบบัญชีที่ควบคุมโดยผู้ตรวจบัญชีที่ได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่นี้
- ขอให้ใช้ราคาสินค้าตามใบกำกับราคาในการประเมินภาษีขาเข้า

- ปรับลดการชดเชยภาษีอากรขาเข้าให้เป็นธรรมมากขึ้น
- ในระหว่างที่ยังรอวิธีการใช้วิธีคืนภาษีด้วยการจัดระบบดังกล่าวข้างต้น ขอให้วางหนังสือค้ำประกันเพียง 50% ของมูลค่าภาษีอากรที่ประเมิน
- ยกเลิกการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสิ่งนำเข้าทั้งหมด ผู้ส่งออกไม่ต้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบที่นำเข้า ขอคืนเฉพาะจากวัตถุดิบที่ซื้อในประเทศ การที่รัฐเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายในประเทศ โดยไม่ต้องหักภาษีมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบที่นำเข้า รัฐไม่เสียประโยชน์อันใด ลดการทำงานลง ผู้ส่งออกหมดภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม

4 ขอให้รัฐเร่งกำหนดเวลาที่จะลดภาษีขาเข้าสำหรับวัตถุดิบต่างๆ ต่อไปนี้ให้เร็วขึ้น

- วัตถุดิบที่เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ให้เหลือ 0%
- วัตถุดิบ สารเคมีและสีย้อม ให้ลดเหลือ 5%

5 ลดต้นทุนและอุปสรรคในการผลิตที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร

- ขอให้อุตสาหกรรมสิ่งทอมีสิทธิใช้แรงงานต่างประเทศได้
- ขอให้รัฐช่วยผลักดัน พ.ร.บ. พาณิชยนาวี เพื่อมิให้บริษัทเดินเรือเพิ่มค่า charge ต่างๆ ได้ตามอำเภอใจ

6 กระตุ้นให้มีการกระจายโรงงานไปสู่ต่างจังหวัด โดยการกำหนดสิ่งจูงใจสำหรับผู้ย้ายโรงงานไปต่างจังหวัด เช่น ลดภาษีเครื่องจักร อุปกรณ์ชิ้นส่วนอะไหล่ให้เหลือ 0% ยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไรที่ได้จากการขายทรัพย์สินในส่วนที่นำไปลงทุนเพื่อย้ายโรงงานไปต่างจังหวัด จัดหาแหล่งเงินทุนระยะยาว ดอกเบี้ยผ่อนปรน เพื่อใช้ในการลงทุนย้ายโรงงาน ให้สิทธิพิเศษเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคลลดอัตราแก่บุคลากรที่ย้ายไปทำงานประจำโรงงานที่ต่างจังหวัด

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการกระจายแหล่งผลิตสู่ชนบทให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ร่วมกับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมและกลุ่ม จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเพื่อกิจการในลักษณะที่เหมือนกัน ซึ่งจะช่วยลดภาระในเรื่องต้นทุนของระบบที่ต้องทำร่วมกันลงได้ และลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้อีก

7 ให้สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอส่งเสริมให้มีระบบ Quick Response ปรับปรุงระบบการดำเนินงานของอุตสาหกรรมทั้งขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย ให้สามารถรองรับระบบ Quick Response สร้าง Strategic Alliance สำหรับระบบ Quick Response

8 ให้สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอดูแลเรื่องการทำวิจัยและพัฒนา (R&D) ของอุตสาหกรรมนี้ และให้ความช่วยเหลือในการออกแบบและสร้าง Brandname ให้จ้างผู้เชี่ยวชาญต่างชาติมาทำ R&D และให้คำปรึกษาในด้านการออกแบบและ Brandname

9 ให้สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นศูนย์กลางในการจัดให้มีหลักสูตรการศึกษา หลักสูตรอบรม และระบบพัฒนาฝีมือ ตลอดจนจัดทำสื่อการเรียนการสอนต่างๆ

- หลักสูตร Part Time เพื่อเพิ่มความรู้แก่บุคลากรที่ทำงานในอุตสาหกรรมอยู่แล้ว
- หลักสูตรอบรมระยะเวลา 3-6 เดือน สำหรับผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยจัดอบรมสาขาที่โรงงานต้องการ เพื่อป้อนเข้าทำงานหลังจากจบหลักสูตร
- หลักสูตรเต็มเวลาในสถาบันอุดมศึกษา สำหรับ major อุตสาหกรรมสิ่งทอ
- สนับสนุนให้บริษัทต่างๆ จัดการศึกษาในลักษณะโรงเรียนในโรงงาน

10. ให้สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจัดหลักสูตรพัฒนาผู้ประกอบการในด้านต่างๆ

- โครงการอบรมสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น
- หลักสูตรอบรมด้านการตลาด และเปิดโลกทรรศน์ให้รู้จักตลาดและผู้ซื้อ
- หลักสูตรพัฒนาทักษะในการบริหารอย่างมีระบบในด้านต่างๆ

11. ให้สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำระบบข้อมูลสำหรับอุตสาหกรรมนี้ให้ครบถ้วน และให้บริการแก่สมาชิกทุกรายในอุตสาหกรรม ระบบที่ดีจะช่วยให้มีการใช้ผ้าผืนในประเทศมากขึ้นและลดการนำเข้าผ้าผืนให้น้อยลง

มาตรการเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมสิ่งทอดำรงอยู่ได้ในระหว่างที่กำลังมีการปรับปรุง

1. ขอให้รัฐบาลรณรงค์นิยมไทยและรณรงค์ลดความฟุ่มเฟือยในการใช้สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการสร้างบรรยากาศในการช่วยกันประหยัดเพื่อลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และสร้างนิสัยที่ดีให้แก่เยาวชนไทยในระยะยาว

2. ขอให้มีการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำสินค้าสิ่งทอหนีภาษีเข้าประเทศอย่างจริงจัง เพื่อลดผลกระทบต่อผู้ผลิตไทยที่กำลังประสบปัญหาการขายอยู่

3 จัด Bangkok Annual Sale ครั้งแรก โดยมีสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องนุ่งห่มเป็นสินค้าหลัก มีสินค้าสิ่งทออื่นและสินค้าอุปโภคอื่นรวมอยู่ด้วย โดยขอให้รัฐบาลเป็นผู้นำ ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานในการจัดงาน โดยขอความร่วมมือจากโรงแรม และห้างสรรพสินค้าต่างๆ การจัดงานลักษณะนี้จะช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ส่งออกรายกลางและรายย่อยมาก เปิดโอกาสให้มีการระบายสินค้าที่เหลืออยู่มาก ทั้งยังเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างความคึกคักให้แก่วงการค้าอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องแสดงว่ารัฐบาลพร้อมเข้าช่วยแก้ปัญหาของธุรกิจเอกชนในทางที่ไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณ

4 ขอให้รัฐบาลมีนโยบายที่แน่นอนในเรื่องการเปิดด่านที่สำคัญสำหรับการค้า เช่น แม่สอด แม่สาย หนองคาย และมุกดาหาร เป็นต้น

5 เพิ่มความสะดวกในเรื่องการชดเชยและคืนภาษีบริเวณด่านชายแดน

6 เพิ่มความสะดวกด้านคมนาคมเข้าสู่แหล่งตลาด เช่น การให้ความช่วยเหลือหรือเงินกู้ผ่อนปรน ในการสร้างถนนจากเมืองชายแดนของไทยไปสู่เมืองที่เป็นแหล่งตลาดในประเทศเพื่อนบ้าน

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ การแข่งขันสิ่งทอไทยกับคู่แข่งชั้นสำคัญในเอเชีย.

กรุงเทพฯ : สวัสดิการกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2537, 17 หน้า.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์. การเปิดตลาดการค้าของไทยในองค์การการค้าโลก

(WTO). กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2538, 289 หน้า.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์. ข้อมูลสิ่งทอไทยและส่วนแบ่งการตลาดในประเทศคู่ค้า

สำคัญ. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2535, 109 หน้า.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ สิ่งทอไทยในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2539,

38 หน้า.

เกริกไกร จีระแพทย์ การเจรจาสิ่งทอรอบอุรุกวัย. กรุงเทพฯ: สวัสดิการกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์,

2537, 11 หน้า

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รายงานการศึกษาเรื่องผลกระทบจากข้อตกลงของ

แกตต์ (GATT) ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย กรณียกเลิกมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการ

การค้า กรุงเทพฯ [ม.ป.พ.], 2535, 4 เล่ม

โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงวิธีการผลิตและการบริหารโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย กรุงเทพฯ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ, 2535, 173 หน้า.

ภัทรจิต ชุมวรฐายี ผลการจำกัดการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยไปประเทศในข้อตกลง MFA

ศึกษาในกรณีสหรัฐอเมริกาและประชาคมยุโรป. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2538, 353 หน้า

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. การเปรียบเทียบศักยภาพการลงทุนระหว่างประเทศ สปป.ลาวกับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2538, 172 หน้า.

วิภาดา คณะสารพันธ์ อนาคตอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยเศรษฐกิจ ฝ่ายวิจัยธนาคารกรุงเทพ จำกัด, 2536, 9 หน้า.

ศุภัช ศุภขลาคัย อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย โครงสร้างและนโยบายของรัฐ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2535, 25 หน้า

สัญญา ศรีฤทัย อุตสาหกรรมสิ่งทอ. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ, 2531, 37 หน้า.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พิกัดอัตราอากรขาเข้า สิ่งทอ. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2537.

สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการการศึกษาลู่ทางการลงทุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2538.

สุภาพรณ นาญเทพินทร์ การกีดกันทางการค้าสิ่งทอของสหรัฐอเมริกากับผลกระทบต่อประเทศไทย กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2531, 27 หน้า.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. แนวโน้มกำลังการผลิตอุตสาหกรรมปั่นด้ายของโลก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2536, 9 หน้า.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ ผลของ NAFTA ต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสหรัฐและเม็กซิโก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2537, 7 หน้า.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถิติสิ่งทอไทย 2538/2539. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2539.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถิติสิ่งทอไทย 2533/2534. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2534.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สถิติสิ่งทอไทย 2534/2535. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2535.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สถิติสิ่งทอไทย 2535/2536. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2536.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สถิติสิ่งทอไทย 2536/2537. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2537.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สถิติสิ่งทอไทย 2537/2538. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2538.

หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ. อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย สถานะ ปัญหา โอกาส และนโยบายส่งเสริมพัฒนา. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2537, 23 หน้า.

หอการค้าไทย แผนวิจัยและวางแผน. รายงานเชิงวิเคราะห์การศึกษาอุตสาหกรรมเฉพาะประเภทเรื่อง อุตสาหกรรมสิ่งทอ. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.], 2526, 52 หน้า.

อาทิตย์ วุฒิกระโร, ผดุง บุญแจ่ม. การพึ่งพาการนำเข้าของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย. กรุงเทพฯ: งานปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2535, 44 หน้า.

อาทิตย์ วุฒิกระโร, ผดุง บุญแจ่ม. ภาพรวมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย. กรุงเทพฯ: งานปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2534, 88 หน้า.

บทความ

AFTEX สรุปผลการประชุมแสดงจุดยืนร่วมในเขตการค้าเสรีอาเซียน วุฒิจกรอุตสาหกรรม. ก.พ. 2536; 18
39-41

กนกวรรณ นิลเพชร ภาพผ้าฝ้ายไทยในตลาดโลก. วุฒิจกรอุตสาหกรรม. ก.พ. 2538; 5 : 34-37.

กรกนก สิ่งทอไทยในตลาดโลก TTIS Textile Digest. มี.ค. 2538; 23: 12-17.

การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มภายใต้ GATT จุลสารสิ่งทอ ม.ค.-มี.ค. 2537; 3: 2.

การลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมสิ่งทอของเวียดนาม. จุลสารสิ่งทอ. ก.ค.-ก.ย. 2538; 4 :11.

การวิเคราะห์การตลาดและคู่แข่งกันของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม. แพรพรรณ ก.พ.-มี.ค.2537; 2:67-77.

ความคืบหน้าของเขตการค้าเสรีอาเซียนหลังจากดำเนินการได้ 2 ปี. เศรษฐกิจสังคม.ม.ค.2539; 5: 1-24.

งานปฏิบัติการพิเศษสิ่งทอ สถานะอุตสาหกรรมสิ่งทอของอินโดนีเซีย. จุลสารสิ่งทอ เม.ย.-มิ.ย.2538 :3-5.

จันไรส์ ชันเชท ภาพต่างมุมมองสิ่งทอ TTIS Textile Digest. ธ.ค.2539; 4 :13-17.

ดร. สุเมธ วงศ์พานิชเลิศ มุลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการ
ผลิตและผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอ. TTIS Textile Digest. August 1995: 13-15.

โดม ริมปริงษ์ รถไฟเที่ยวสุดท้ายของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย. วุฒิจกรอุตสาหกรรม. มี.ค. 2539; 6: 68-69.

ถวัลย์ จันทพงษ์ ภาพอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใยสังเคราะห์. TTIS Textile Digest. พ.ค.2539; 5: 20-23.

นิกร วัฒนพนม การวิเคราะห์การตลาดและคู่แข่งกันของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม. แพรพรรณ. เม.ย.-
พ.ค.2537, 2: 80-87

เนาวรัตน์ ชุมยวง “ทางสองแพร่ง” สิ่งทอไทย. วุฒิจกรอุตสาหกรรม. มี.ค. 2539; 6: 96-99.

ผลของ NAFTA ต่อกุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก. จุลสารสิ่งทอ. ม.ค.-มี.ค. 2537, 3 : 3-5.

ผลของ NAFTA ต่อกุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก. จุลสารสิ่งทอ. ม.ค.-มี.ค. 2537, 3: 3-5.

พัฒนา ศิริพันธุ์ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าฮ่องกง. ผู้ส่งออกปักษ์หลัง ตุลาคม 2537: 44-54.

รจนา โกศัยยานนท์.ค่าแรงขั้นต่ำ.จุดบอดอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย?. TTIS Textile Digest.ก.ย.2539;4:28-29.

รจนา โกศัยยานนท์.อนาคตของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยในปี 2000.TTIS Textile Digest.ม.ค.2537; 2: 12-15.

รศ. ดร.ภาวดี ทองอุไทย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงใน อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของโลก. TTIS Textile Digest. February 1996: 24-27.

วิรัตน์ ดันเดชานุรักษ์. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเวียดนาม. คัลเลอร์เวย์. มี.ค.-เม.ย. 2539; 6 : 9-15, พ.ค. - มิ.ย. 39; 7: 11-15.

วิรัตน์ ดันเดชานุรัตน์. อีกมุมหนึ่งที่รัฐน่าจะมอง. วัฏจักรอุตสาหกรรม. ก.ค. 2537; 5 : 126-129.

วิลาวัลย์ วิวัฒนา กันตัง.วิกฤติ"ไทยเกรียง"อวสานสิ่งทอไทย?. ผู้จัดการรายเดือน. ส.ค.2536; 10: 92-120.

สหรัฐอเมริกากระเปียบข้อบังคับใหม่เกี่ยวกับสินค้าเสื้อผ้าและสิ่งทอ. ผู้ส่งออก.ปักษ์แรก มี.ค.2539; 9: 94-95.

สิ่งทอเกาหลีกับอนาคตสดใส. ผู้ส่งออก. ปักษ์แรก มี.ค. 2538; 8 : 65-67.

สุภาวดี จิรนาว่ากุล. ผลิตของการปรับโครงสร้างพิภคอัตราอากรขาเข้าต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทย. เศรษฐกิจปริทัศน์. ก.พ.2538: 15-24.

สุวรรณี เรืองวิทยาโชติ. สิ่งทอโลกปี 2000. TTIS Textile Digest. ม.ค. 2539;4 : 26-29.

เห็นพ้องปรับโครงสร้างภาษีสิ่งทอเพิ่มศักยภาพการผลิตสู่ตลาดโลก. วัฏจักรอุตสาหกรรม. ก.ค.-ส.ค. 2536; 4 : 5-10.

อาทิตย์ วุฒิโคโร. ผดุง บุญแจ่ม. สรุปวิเคราะห์การปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสีย้อมและอุตสาหกรรมฟอกย้อมพิมพ์และแต่งสำเร็จสิ่งทอ. จุลสารสิ่งทอ. เม.ย.-มิ.ย. 2537. 3 : 3-5

อังการีเพียงหนึ่งเดียวในยุโรปกลาง. ดำเนินมาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป. ผู้ส่งออก 2537. ปักษ์แรก ธ.ค. 87-90

Articles

Changing Trade with China. JTN. May 1995 : 64-68.

Chris Byrne of David Rigby Associates. Impact of New Technology in the Clothing Industry : Outlook to 2000. Textile Outlook International. March 1995 : 111-140.

Dr. Sundaresan Jayaraman. Textiles and the next Millennium. ATI. February 1996 : 73-74.

Hong Kong. An Attractive Place for Apparel Business. JTN monthly. December 1995 : 50-59.

John Coker. World Textile and Clothing Consumption Forecast to 2004. Textile Outlook International. September 1995 : 10-31.

Kaye Crippen. Building Brands in fashion. Textile Asia. November 1994 : 126-129.

Kayser Sung. Asia. Rising fashion Centre. Textile Asia. November 1994 : 116-119.

Lisa Cedrone. Technology on Target in Europe. Bobbin. May 1995 : 82-90.

Man-Made Fibers. TTIS Textile Digest. June 1996: 12-13.

New Heights of High Quality Thai Garment Manufactures Association Directory 1995-1996, 363p.

Robin Anson and Paul Simpson World Textile Trade and Production Trends. Textile Outlook International January 1995 : 10-49.

Satisfying the Textile Consumer. JSDC July/Aug 1995 : 212-215.

Suthep Kittikul Singh. The Textile Industry: Sunset or just a passing dark cloud ?. August 25, 1996, 16p.

Textile and Clothing in China. Textile Outlook International. March 1995 : 10-36.

Thai Textile Industry : A new ordeal. JTN. March 1995 : 52-56.

The new GATT Uruguay Rules : WTO as guaranter of free Trade. ITS Textile Leader 16/95 : 11-29.

TTIS Co., Global Textile Market : Year 2000. 29 November 1995.

US to change Textile Origin Rules ATA Journal. Jun/Jul 1995 : 66-67.

US Cotton&Man-Made Fibres Situation TTIS Textile Digest. April 1996: 12-14.

Wu Tong-Xing, China National Textile Council. Business in China : Current Situation & Development of China's Textile Industry. JTN monthly June 1996 : 47-66.